

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

OSZACOWANIE POSIADŁOŚCI ZA ROK 1990

Coroczna Lista Szacunkowa (Assessment Roll), podająca wartość każdej posiadłości w twoim okręgu będzie dostarczona do twego urzędu dzielnicowego w dniu 18 grudnia bieżącego roku. Wysokość podatku miejskiego i szkolnego, który zapłacisz od swojej posiadłości w roku 1991, jest wyliczona poprzez przemnożenie oszacowanej wartości przez specjalny przelicznik (mill rate), który z kolei jest ustalony w oparciu o potrzeby finansowe twego okręgu miejskiego, powiatu lub rejonu, oraz zarządu szkolnego.

Zawiadomienie o Oszacowaniu

Zawiadomienie o Oszacowaniu (Notice of Assessment) jest przesłane właścicielowi nieruchomości oraz lokatorom przed dostarczeniem do urzędu Listy Szacunkowej tylko wtedy, gdy w przeciągu poprzedniego roku zaszły zmiany w wartości posiadłości, wyborze popieranego zarządu szkolnego, lub adresie nieruchomości; a także, jeśli właściciel odwoływał się od oszacowania w roku 1989.

Sesje Informacyjne Open House

Niezależnie od tego czy otrzymałeś Zawiadomienie o Oszacowaniu, możesz mieć pytania dotyczące swojego oszacowania. Jeśli tak jest, zapraszamy na sesje informacyjne Open House. Będzie tam obecny asesor z rejonowego urzędu Ministerstwa Skarbu (Ministry of Revenue), który chętnie wyjaśni ci jak dokonane zostało oszacowanie twojej posiadłości, a także odpowie na wszelkie związane z tym pytania oraz dokona poprawek w informacji dotyczącej twojej posiadłości.

Jeśli chciałbyś coś wyjaśnić, lecz nie możesz być obecnym na sesji informacyjnej, zadzwoń do lub

złóż wizytę w Rejonowym Biurze Szacunkowym (Regional Assessment Office).

Daty i miejsce sesji informacyjnych w twoim okręgu, a także adres Rejonowego Biura Szacunkowego podajemy poniżej.

Odwoływanie się od Oszacowania

Jeśli, po rozmowie z asesorem podczas sesji informacyjnej lub skontaktowaniu się z Rejonowym Biurem Szacunkowym, nadal nie jesteś zadowolony ze swego oszacowania, możesz odwołać się do Komisji Rewizji Oszacowań (Assessment Review Board). Twoje odwołanie musi zostać złożone w przeciągu 21 dni po dostarczeniu do twego okręgu Listy Szacunkowej.

Aby złożyć odwołanie, prosimy korzystać z formularza na odwrocie Zawiadomienia o Oszacowaniu, formularza Zawiadomienia o Odwołaniu (Notice of Appeal), lub też po prostu napisać list do Komisji Rewizji Oszacowań. Formularze, jak również adres Komisji, można otrzymać na sesjach informacyjnych Open House, w najbliższym Rejonowym Biurze Szacunkowym, oraz w urzędzie dzielnicowym.

Terminem złożenia odwołania od oszacowania jest 8 stycznia 1991 roku.

Sesje Open House

Od poniedziałku 3 grudnia do czwartku 6 grudnia – od 9 rano do 8 wieczorem
Piątek 7 grudnia – od 9 rano do 4 po południu

Od poniedziałku 26 listopada do czwartku 29 listopada – 9 rano do 8 wieczorem
Piątek 30 listopada – od 9 rano do 4 po południu
Poniedziałek 3 grudnia i wtorek 4 grudnia – od 9 rano do 8 wieczorem

FOR: CITY OF TORONTO
AT: REGIONAL ASSESSMENT OFFICE
Suite 300
90 Eglinton Ave. East
Toronto, Ontario M4P 3A5
(416) 486-6300

FOR: CITY OF NORTH YORK
AT: REGIONAL ASSESSMENT OFFICE
55 Doncaster Avenue
Thornhill, Ontario L3T 1L7
(416) 889-9503

FOR: CITY OF SCARBOROUGH AND
BOROUGH OF EAST YORK
AT: REGIONAL ASSESSMENT OFFICE
7 Overlea Boulevard
Toronto, Ontario M4H 1A8
(416) 423-1240
(416) 423-1706

FOR: CITY OF ETOBICOKE AND
CITY OF YORK
AT: REGIONAL ASSESSMENT OFFICE
4 Eva Road
Etobicoke, Ontario M9C 2A8
(416) 621-9400
(416) 621-7181

 Ministry
of
Revenue
Ontario

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus	- Świat, Kanada, Polska
Leszek Szaruga	- Z dystansu
(Niemcy)	
Karolina Jankowska	- Czytane między... Lektury nieobojętne
Hania Sokolska	- Emigracja
Joanna Schetyna	- Widziane z kanapy
dr Krzysztof Ostaszewski	- Pokochać kapitalizm
(USA)	
dr Lidia Dobosz	- Zdrowie
Halina Baranowska	- Życie nie umierać
Ewa Rewkowska	- Echo poleca, brydż
Elżbieta Wolska	- Polak nie zginie
Janusz Pietrus	- Film

WSPÓLPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska), Jan Rulewski (Polska), Ryszard Łada (Polska), Andrzej Kobos, Andrzej Stawicki, Nina Geysztor-Zawirska, Maciej Kurowicki (Polska), Wacław Liebert, Adam Tomaszewski, Iwona Majewska, A. Nike Mineyko, Wojciech Wojnarowicz, Jerzy Zieleniewski (ZSSR), Krystyna Niepokólczycka-Weber (Austria, Eur.Zach.), Kazimierz Wodziński (Egipt, Bliski Wschód), Kazuko Osumi (Japonia, Daleki Wschód), Jerzy Skoryna (Meksyk, Ameryka Łacińska), Marek Janik (RPA, Afryka)
Typesetting: Olimpia Orlewicz
Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż
Druk: Związkowiec, okładka: Futura Graphics

NOWO PRZYBYLI!
Na osiedlenie ECHO daje Wam
3-miesięczną bezpłatną
prenumeratę!
Wystarczy wysłać list z nazwiskiem,
dokładnym adresem
i kodem pocztowym.

Można ją również zamówić w prezencie
dla nowo przybyłych znajomych.
W związku z nawałem pracy zamówień
telefonicznych prenumerat
nie przyjmujemy.

*Za nowo przybyłych uznajemy osoby przebywające
w Kanadzie do roku i na dorobku.
Możemy wysłać tylko 100 prenumerat bezpłatnych
tygodniowo. Dlatego obecnie okres czekania na nią
trwa około miesiąca. Prosimy o cierpliwość.

ADRES	51A Thistle Down Blvd. Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada
POCZTOWY:	TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046
ADVERTISEMENT:	\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$ 150.00, 2 col. - 3 inches: \$ 290.00, photo extra \$ 5.00, Full page special rate \$ 200.00, half page \$130.00, back cover \$450, in. cover \$250 Special: ALL SMALL ADS FREE
SUBSCRIPTION	półroczna \$ 25.00, roczna \$ 50.00, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów,
PRENUMERATA:	zagraniczna półroczna 25.00 \$US, roczna 50.00 \$US, lotnicza 100% więcej. Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek. Second Class Registration Number 7631 Postage Paid At Toronto

GDY ZNIKNĄ BEDUINI

Godzina "zero" w Zatoce Perskiej jest tuż, tuż. Wybór jest w rękach Husseina. Jeśli nie chce wojny wycofa się z Kuwejtu, jeśli chce, bądź nie zdaje sobie sprawy, iż igra z ogniem Stany Zjednoczone i wspierająca je światowa koalicja antyiracka są już militarnie, prawnie i duchowo gotowe do uderzenia.

Emeryci polityczni z całego świata na czele z byłym kanclerzem RFN Brandtem i byłymi premierami W. Brytanii Heathem i Japonii Nakasone wykorzystują ciszę przed burzą i wyciągają ilu się da zakładników. Większości i tak nie wywoła - Irak więzi nadal grubo ponad 2000 osób - ale liczy się każdy uwolniony.

Wyzwolenie Kuwejtu nie będzie w najmniejszym stopniu tak proste i łatwe jak wyzwolenie Grenady i Panamy - Irak to inny kaliber, chociaż nie ma szans, aby stać się drugim Wietnamem. Chyba że ZSSR prowadzi podwójną grę i udając sojusznika USA faktycznie jest sojusznikiem Iraku.

Na pograniczu kuwejcko-saudyjskim mieszkają Beduini ze stadami wielbłądów. Dopóki oni tu są - twierdzą żołnierze - wiemy, że wszystko jest w porządku. Ale przyjdzie dzień, że oni nagle znikną, a wtedy...

ŚWIATOWIT

ITA KOZAKIEWICZ

W ub. tygodniu zamieściliśmy reportaż o Icie Kozakiewicz, której tragiczna śmierć w Morzu Tyreńskim wstrząsnęła uczestnikami I Konferencji Kraj - Emigracja w Rzymie. W Sowietach są jednak siły, dla których odejście Ity jest osłabieniem silnego moralnie i konsekwentnego politycznie przeciwnika. Ita musiała mieć wielu wrogów. Wskazała ich w ostatnich słowach wywiadu udzielonego w Polsce "Trybunie" dnia 22 października br. Wywiad ukazał się 9 listopada. Powiedziała: "Nasi przeciwnicy to zainteresowane utrzymaniem dotychczasowego statusu koła gospodarcze i wojskowe".

Kim była Ita? Była obywatelką Lotwy i Polką. Z zawodu tłumaczką z francuskiego, niemieckiego i angielskiego. W przeszłości działała w Zjednoczeniu Towarzystw Przyjaźni z Narodami i Państwami - oficjalnie zarejestrowanej w Sowietach organizacji, która z czasem z charakteru kulturalnego, zaczęła przybierać charakter polityczny. Działała w Instytucie Kultury Lotewskiej i w Stowarzyszeniu Społeczno-Kulturalnym w Dynaburgu. Kiedy pojawiła się możliwość tworzenia polskich organizacji włączając się w nie z całą energią i sercem. Była jedną z założycielek i przewodniczącą Związku Polaków na Lotwie.

Czynnie zaangażowana w ruch niepodległościowy na Lotwie, wchodziła w skład kierownictwa lotewskiego Frontu Narodowego i jako jego członkini została wybrana do parlamentu Lotwy. Była w nim przewodniczącą Komisji Praw Człowieka i Komisji Mniejszości Narodowych.

Pozycja Polaków na Lotwie jest wysoka. Ok. 63 tysiące ludzi polskiego pochodzenia wyloniło obsadę kilku kluczowych stanowisk. Polakiem jest minister spraw zagranicznych Lotwy, szef radia i telewizji oraz dyrektor banku lotewskiego. Ita była jednak najbardziej popularną w tym kraju postacią. Latem ub. roku zwyciężyła w plebiscycie "Kobieta Lot-

wy". O wyborze tym mówiła: "zadecydował rok polityki".

Była czynnie zaangażowana w kształtowanie modelu niepodległości Lotwy. W swoim ostatnim wywiadzie powiedziała:

"W odróżnieniu od litewskiej deklaracji o przywróceniu niepodległości, nasza uwzględnia okres przejściowy, co jest przejawem realizmu politycznego. Nasz parlament przyjął priorytet ustawodawstwa Republiki Lotewskiej nad ustawodawstwem ZSSR. Jednak potrzeba kilku lat aby uporządkować strukturę państwa, i ekonomikę, które związane są z centralą w Moskwie. Np. ministerstwo spraw wewnętrznych jest podporządkowane władzom republikańskim, ale realnie także i moskiewskim. Przywracając naszą niepodległość utworzyliśmy własną prokuraturę z naszym prokuratorem generalnym.

Najtrudniejszy problem do rozwiązania w okresie przejściowym to stacjonowanie wojsk sowieckich na naszym terytorium. Do tej pory parlament i rząd nie posiada możliwości kontroli tych jednostek, nawet nie znana jest nam dokładna liczba stacjonujących żołnierzy i wykaz wszystkich zajmowanych przez nich obiektów.

Naiwnością jest powtarzanie za naszymi radykalnymi partiami, że trzeba szybko doprowadzić do wycofania wojsk i do likwidacji okupacji Lotwy. Najpierw musimy w wyniku rozmów z "Centrum" określić status tych wojsk, zasady korzystania z naszych poligonów, system kontroli, zwłaszcza ekologicznej. Ale biorąc pod uwagę proces wycofywania wojsk sowieckich z państw Europy Środkowo-Wschodniej - to o szybkim opuszczeniu Lotwy nie ma mowy.

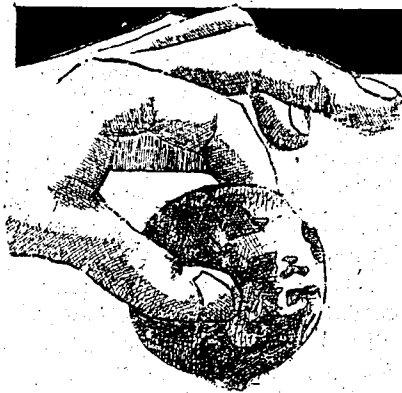
Jako działacz Komisji Praw Człowieka Ita gromadziła przypadki łamania tych praw w odniesieniu do obywateli lotewskich. Stykała się z

Dokończenie na str. 21

1 i listopada, DZIEN PAMIĘCI,

WETERANI. Foto: ANDRZEJ STAWICKI

• Amerykański sekretarz stanu James Baker powrócił do USA z siedmiodniowej podróży do 8 państw Europy i Bliskiego Wschodu. Omawiał kwestię zbrojnej interwencji przeciwko Irakowi. Podkreślił, że sojusz antyracki jest solidny i jednomyślny (nasz komentarz str. 2).

• Irak odrzucił apel króla Maroka Hassana, aby wszystkie państwa arabskie odbyły nadzwyczajne spotkanie na szczycie w celu uniknięcia wojny w Zatoce Perskiej. W odpowiedzi prezydent Iraku Hussein ponownie wezwał do wielostronnego i spójnego rozwiązania sytuacji na Bliskim Wschodzie. Iracka agencja prasowa stwierdziła, że arabskie spotkanie na szczycie byłoby wykorzystane przez siły agresji w celu ataku na Irak i naród arabski.

• Chiński minister spraw zagranicznych Qian Qichen powiedział w Bagdadzie, że ChRL nie użyje prawa weta w celu zablokowania ewentualnej rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ aprobującej użycie siły militarnej wobec oddziałów irackich w Kuwejcie. Podkreślił, że ChRL jest przeciwna okupacji Kuwejtu przez Irak. Wezwał do wzmożenia wysiłków na rzecz pokojowego rozwiązania kryzysu w Zatoce.

• Prezydent Bush postanowił zwiększyć kontyngent wojsk amerykańskich w Arabii Saudyjskiej i Zatoce Perskiej o 150-200 tys. żołnierzy. Wkrótce liczba żołnierzy amerykańskich może sięgnąć w tym regionie pół miliona. Po raz pierwszy od najazdu Iraku na Kuwejt do oddziałów amerykańskich w Zatoce powołani zostali rezerwiści.

• Sowiecki minister spraw zagranicznych Szewardnadze oświadczył w Moskwie, że jeżeli zostaną wyczerpane środki pokojowego rozwiązania konfliktu w Zatoce Perskiej ZSSR nie sprzeciwi się zbrojnej interwencji przeciwko Irakowi zaaprobowanej przez ONZ.

• Dyplomaci zachodni na Bliskim Wschodzie podali, że Irak zaproponował prezydentowi Francji Mitterandowi i prezydentowi ZSSR Gorbaczowowi uwolnienie wszystkich zakładników w Iraku w zamian za zawarcie z Francją i ZSSR paktu o nieagresji. Obydwaj przywódcy omawiali tę propozycję podczas swego spotkania w Paryżu, ale postanowili odrzucić ją.

• Przywódca Libii Kaddafi zapowiedział do Iraku o wycofanie się z Kuwejtu, a do USA o wycofanie się z Arabii Saudyjskiej, aby nie doszło do katastrofalnej wojny.

• W. Brytania odrzuciła ofertę Iraku oddania zajętego w Kuwejcie w dniu inwazji Boeinga 747 Brytyjskich Linii Lotniczych w zamian za różnego typu silniki i części zamienne.

• W Operacji Tarcza Pustynna poniosło już śmierć 46 żołnierzy amerykańskich. 44 zginęło w wyniku nieszczęśliwych wypadków, jeden zmarł śmiercią naturalną, a jeden popełnił samobójstwo.

• Prezydent Iraku Hussein odwołał ze stanowiska szefa sztabu generalnego gen. Nazira Khazrajia. Nowym szefem Hussein mianował generała Husseina Rashida, dowódcę elitarnych oddziałów straży republikańskiej, które dokonały inwazji na Kuwejt. Prasa iracka nie podała powodów zmiany. Zdaniem wywiadów zachodnich prezydent Hussein w odpowiedzi na rosnące napięcie w dowództwie irackim postawił na generała znanego z bezgranicznej lojalności wobec niego i mającego opinię twardogłowego w partii BAAS.

• 46-letnia Mary Robinson została pierwszym w historii Irlandii prezydentem-kobietą. W II turze głosowania pokonała ona faworyta Briana Lenihana z partii Fianna Fail,

która nigdy dotąd nie przegrała wyborów prezydenckich. Robinson jest feministką, katoliczką zamezną z protestantem, opowiada się m.in. za legalizacją rozwodów i popularyzacją środków zapobiegania ciąży i nie traktowaniem homoseksualizmu jako przestępstwa karnego. Po zwycięstwie oświadczyła, że nie będzie używała urzędu prezydenckiego do propagowania swych idei. Skupi się na zagadnieniach z zakresu praw człowieka, emigracji młodzieży z Irlandii, konflikcie między katolikami i protestantami. Ma trójkę dzieci. W wieku 25 lat została najmłodszym w historii Irlandii profesorem prawa, w wieku 26 lat najmłodszym senatorem. Urząd prezydenta w Irlandii ma charakter symboliczny. Władzę sprawuje premier.

Mary Robinson

• 38-letni Aleksander Szmonow z Leningradu oddał na Placu Czerwonym dwa strzały z karabinu w odległości kilkudziesięciu metrów od trybuny, na której prezydent ZSSR Gorbaczow odbierał defiladę z okazji 73 rocznicy rewolucji bolszewickiej. Nikt nie został trafiony. KGB ujęło sprawcę początkowo określając go jako szaleńca, a następnie oskarżając o usiłowanie popełnienia czynu terrorystycznego. Prasa sowiecka podała, że Szmonow jest członkiem radykalnego, antykomunistycznego Związku Demokratycznego. Oddział leningradzki Związku

Demokratycznego zaprzeczył temu, podając, że Szmonow faktycznie należy do innej antykomunistycznej grupy Partii Wolnej i Demokratycznej Rosji.

• Po kilku latach nieobecności w części wojskowej defilady w rocznicę rewolucji bolszewickiej przez Plac Czerwony przejechały międzykontynentalne raketowe pociski nuklearne. Było to tuż SS-25s, o których komentator sowieckiej telewizji powiedział, że mają więcej mocy destrukcyjnej niż wszystkie bomby, które eksplodowały podczas II wojny światowej razem wzięte.

• Kanclerz Niemiec Kohl i prezydent ZSSR Gorbaczow podpisali w Bonn układ o przyjaźni i współpracy pomiędzy Niemcami i ZSSR ważny co najmniej 20 lat. Jeden z punktów układu mówi, iż w razie napaści trzeciej strony na jednego z sygnatariuszy drugi sygnatariusz nie udzieli agresorowi żadnej pomocy. Punkt ten wzbudził zaniepokojenie Francji uważającej, iż nie da się pogodzić z przynależnością Niemiec do NATO. Ponadto ZSSR i Niemcy zawarły 20-letnią umowę o współpracy naukowej, technicznej i gospodarczej.

• Sowieckie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podało, że tworzy specjalne jednostki komandosów do zwalczania nielegalnych demonstracji, strajków, zamieszek ulicznych, walk na tle narodowościowym i religijnym, oraz uzbrojonych gangów przestępczych. Ministerstwo podało, że pierwsza tego typu jednostka została utworzona w lecie br. w Departamencie im. Dzierżyńskiego MSW i okazała się bardzo przydatna, znacznie lepiej wywiązując się z zadań niż regularne oddziały MSW. Do oddziałów komandosów przyjmuje się ochotników na dwuletni kontrakt. Zarabiają oni 2-4 razy więcej niż wynosi przeciętna płaca w ZSSR.

• Król Nepalu Birendra ogłosił w stolicy kraju Katmandu nową konstytucję oddając swą suwerenną władzę w ręce narodu. Nepal jest obecnie monarchią konstytucyjną

opartą o demokratyczny system wielopartyjny. Pierwsze wybory zaplanowano na kwiecień 1991 roku. Do zmian w Nepalu doszło po krwawo stłumionych przez Birendrę demonstracjach ulicznych w marcu i kwietniu br.

• Monarcha absolutny Arabii Saudyjskiej król Fahd zapowiedział otwarcie rozmów na temat reform politycznych w kraju. Obiecał iż wkrótce powoła rady konsultacyjne złożone z godnych zaufania osób, które przygotują plan reform politycznych.

• Prezydenci Łotwy, Litwy i

Estonii skierowali apel do uczestników spotkania KBWE w Paryżu, aby uznali niepodległość ich krajów.

• Ambasadorem Niemiec w Watykanie został Hans-Joachim Haller. Przyjmując od niego listy uwierzytelniające papież Jan Paweł II mówił o szczególnej odpowiedzialności Niemców wobec sąsiadów Europy i całej ludzkości. Przypomniął zagładę Żydów w III Rzeszy i wezwał do zwalczania wszelkich przejawów antysemityzmu. Powiedział także o konieczności i trudzie zwyciężenia zniszczeń jakie w Europie Środkowej poczynił totalitaryzm.

Były kanclerz RFN Willy Brandt powrócił do Niemiec z misją do Iraku wraz ze 173 uwolnionymi przez Husseina zakładnikami - 120 Niemcami, 20 Włochami, 12 Brytyjczykami, 10 Holendrami, 3 Belgami, 2 Amerykanami oraz Norwegiem, Szwajcarem, Irlandczykiem, Grekiem, Portugalczykiem i Luksemburczykiem. Wraz z zakładnikami przyjechało około 30 kobiet i dzieci - członków rodzin zakładników niemieckich. Na zdjęciu: powitanie na lotnisku we Frankfurcie.

WOJNA BARDZO BLISKO

Minister spraw zagranicznych Joe Clark powiedział w Ottawie, że od czasu wojny koreańskiej Kanadyjczycy z powodu kryzysu w Zatoce Perskiej nigdy nie byli tak blisko wojny jak obecnie. Kanada nadal będzie zabiegać i szukać pokojowych środków rozwiązania kryzysu i nie ma natychmiastowego planu zwiększenia liczby żołnierzy w Zatoce, ale rząd kanadyjski nie wyklucza niczego jeżeli Hussein nie wycofa wojsk irackich z Kuwejtu. Według Clarka trzymiesięczne sankcje jak dotąd nie wywarły niestety większego wrażenia na Husseinie. Nie podał jednakże żadnego terminu, ile trzeba czasu, aby przekonać się, że sankcje działają. Clark odmówił także wykluczenia udziału wojsk kanadyjskich w zbrojnej interwencji przeciwko Irakowi bez aprobaty ONZ. Zaznaczył, że Kanada i szereg innych państw stara się uzyskać odpowiedni mandat od ONZ, ale mandatu takiego jeszcze nie ma. Clark wyraził także opinię, iż w przypadku Husseina ma się do czynienia z człowiekiem, który reaguje wyłącznie na siłę i przemoc fizyczną. Opozycja skrytykowała stanowisko Clarka. John Brewin, krytyk parlamentarny z ramienia socjalistycznej NDP polityki obronnej rządu określił uwagę Clarka jako podlegające do wojny. "Kanadyjczycy - zdaniem Brewina - nie chcą iść na wojnę, gdy tymczasem Clark używa gróźb, które mogą nawet sprowokować uderzenie prewencyjne ze strony Husseina".

DZIEŃ PAMIĘCI

W całym kraju uroczystości obchodzone Dzień Pamięci oddając hołd wszystkim Kanadyjczykom poległym na polach bitew I i II wojny światowej oraz w wojnie koreańskiej. W wielu miejscowościach odbyły się defilady weteranów. Premier Mulroney złożył wieniec pod National War Memorial w Ottawie. Podczas tej samej uroczystości wieniec w imieniu matek złożyła 92-letnia Elsie Pierce, która straciła dwóch synów w II wojnie światowej, a w imieniu narodu kanadyjskiego prezes Sądu Najwyższego Antonio Lamer. Gdy zegar na Wieży Pokoju parlamentu w Ottawie wybił godzinę 11, 11 dnia 11 miesiąca pamięć poległych Kanadyjczyków uczczono dwiema minutami ciszy. Dzień Pamięci obchodzone także w kanadyjskich siłach zbrojnych w Zatoce Perskiej. Po raz pierwszy od 1945 roku z wyjątkiem 1974 gdy Jules Leger był chory - w oficjalnych uroczystościach Dnia Pamięci nie wziął udziału przedstawiciel monarchii brytyjskiego. Gubernator generalny Ray Hnatyshyn udał się do Japonii na koronację cesarza Akihito. Organizacje weterańskie zaprotestowały przeciwko nieobecności gubernatora podczas obchodów Dnia Pamięci. Hnatyshyn złożył wieniec na Wojennym Cmentarzu Wspólnoty Brytyjskiej w Hodogaya na przedmieściach Tokio, na którym pochowanych jest 200 Kanadyjczyków.

ŻYDÓW W POLSCE NIE BIJĄ

Delegacja Żydów kanadyjskich przebywała w Rumunii, na Węgrzech i w Polsce. Prezes Kongresu Żydów Kanadyjskich Les Scheininger powiedział, iż delegacja stwierdziła istnienie otwartego antysemityzmu z jego wszystkimi klasycznymi elementami. Z jednej strony - wyjaśnił - widać go w sloganach i potocznych uwagach oraz w prasie, z drugiej strony ujawnia się w życiu politycz-

nym tych państw, szczególnie w obecnej kampanii prezydenckiej w Polsce. Scheininger podkreślił, że w Polsce są politycy, którzy wiedzą iż uzyskają przewagę, gdy swych przeciwników określą jako Żydów. Pomimo tego, że w Polsce jest jedynie około 7000 Żydów, istniejący tutaj - według Scheiningera - antysemityzm potwierdza, iż antysemityzm może istnieć nawet bez Żydów. Scheininger podkreślił, że delegacja nie stwierdziła jakichkolwiek śladów popierania bądź sankcjonowania przez państwo rasizmu, ani fizycznej przemocy przeciwko Żydom.

OD OCEANU DO OCEANU:

• Premier Mulroney powiedział w Calgary, że pomimo trudności budżetowych Kanada przeznaczy więcej pieniędzy dla właściwego utrzymania gotowości bojowej kanadyjskich sił zbrojnych w Zatoce Perskiej. "Wiemy - podkreślił - że gdy dyplomacja nie doprowadzi do rozwiązania konfliktu w Zatoce, jedyne co pozostaje są siły zbrojne".

• Ontaryjska Komisja Praw Człowieka przyznała Carol Shaw z Kingston odszkodowanie w wysokości 48 tys. dol. za upokorzenia, których doznała w okresie 14 lat pracy w firmie Levac Supply Co.

Carol Shaw

Shaw pracowała jako księgowa w biurze. Prawie codziennie była prześladowana przez kolegę Herba

Robertsona nie mogącego przeboleć, że zarabia mniej od niej i wyznającego zasadę, że zameżne kobiety powinny siedzieć w domu i wychowywać dzieci. Robertson na ogół wskazując na otyłość Shaw nazywał ją "tłustą krową" i odstawiał sceny małżeństwa pokazać, jak ociera sobie swe tłuste uda podczas chodzenia. Shaw wielokrotnie była doprowadzana do łez, skarżyła się szefowi firmy, ale to nie pomogło. W 1987 roku doprowadzona do rozstroju nerwowego i stałej migreny zrezygnowała po 14 latach z pracy w firmie pomimo, że była bardzo zadowolona z zarobków i złożyła skargę do Komisji Praw Człowieka. Komisja zdecydowała, że rekompensatę wypłaci firma Levac Supply Co. i jej właściciel Roger Levac, gdyż zignorował on skargi i zażalenia Shaw, iż jest w pracy prześladowana.

• Sondaż Gallupa pokazał, że 65% Kanadyjczyków uważa, iż wśród polityków w Ottawie rośnie korupcja i nepotyzm.

• W październiku bez pracy było 1 200 000 bezrobotnych - 8.8% (we wrześniu - 8.4%). Wśród prowincji najniższe bezrobocie odnotowano w Manitobie - 6.6%, Ontario - 7.2% i w Saskatchewan - 7.3%. Najwyższe bezrobocie miały: Nowa Fundlandia - 16.7%, Wyspa Księcia Edwarda - 14.4% i Nowy Brunzwik - 12.8%. Pozostałe prowincje: Quebec - 11.1%, Alberta - 7.7%, Brytyjska Kolumbia - 8.7%, Nowa Szkocja - 10.7%.

• Kardynał Emmett Carter, były arcybiskup Toronto powiedział, że występujące w Kanadzie rozprężenie polityczne i kłopoty ekonomiczne są owocem braku wizji i zasad, które to zjawisko występuje zresztą na całym świecie.

• Sąd Najwyższy orzekł jednoznacznie 7:0, iż mężczyzna, który spędził 37 lat w więzieniu za próbę zgwałcenia 11-letniej dziewczynki poniósł wystarczającą karę i powinien dostać szansę wyjścia na wolność. Sąd stwierdził, że dalsze przetrzymywanie 55-letniego T.Steela w więzieniu byłoby aktem okrucieństwa zabronionym przez konstytucję.

Steele został skazany w 1953 roku mając 18 lat za czyny lubieżne, dokonane na czterech dziewczynkach i publiczne obnażenie się. Uznany przez sąd za niebezpiecznego psychopatę seksualnego został skazany na karę więzienia na czas nieokreślony. Wielokrotnie był wypuszczany na przepustki, ale chociaż nigdy nie popełnił przestępstwa seksualnego często wracał z nich pijany bądź znacznie spóźniony. 13 na 16 psychiatrów, którzy badali Steela rekomendowało, aby wypuścić go na wolność.

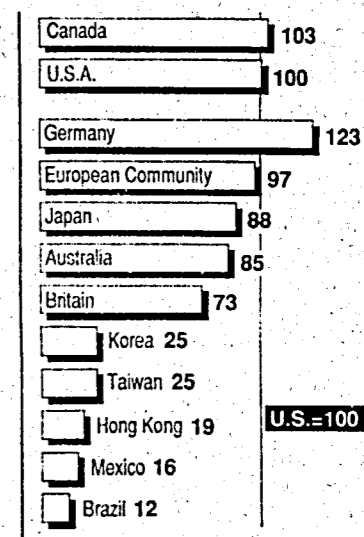
• Premier Ontario socjalista Bob Rae zatwierdził sprzedaż za sumę 1 mld 100 mln dol. kanadyjskiej firmy Consumers Gas firmie z W. Brytanii British Gas PIC. Sprzedaż wciąż wymaga zatwierdzenia przez rząd federalny. Opozycja przypominała, iż w marcu br., gdy Rae był szefem opozycji stanowczo sprzeciwiał się sprzedaży twierdząc, że Consumers Gas nie powinien zostać zajęty przez kapitał obcy, lecz stać się własnością państwową.

• Quebecka Federacja Pracy (zrzeszająca 400 tys. związkowców) opowiedziała się za suwerennością Quebecu domagając się, aby referendum w tej sprawie zostało przeprowadzone przed latem przyszłego roku.

• Parlamentarny komitet obrony stwierdził, że suwerenność Kanady w Arktyce jest nieustannie zagrożona, gdyż rząd nie jest w stanie zapewnić właściwej kontroli arktycznych wód i terenów. Komitet wezwał do zakupu atomowego lodolamacza, łodzi podwodnych oraz samolotów wywiadowczych, mogących latać nad Arktyką. W. Rompkey parlamentarny krytyk obrony z ramienia Partii Liberalnej powiedział, że patrole i rozpoznanie można by jak dotąd było i jest pozostawić nadal Amerykanom, ale jeśli mamy poczucie narodowej godności i dumy Kanada powinna prowadzić te operacje na własną rękę. W roku ub. rząd Mulroneya skreślił z budżetu militarnego lodolamacz Polar 8 (680 mln) oraz - 8-12 atomowych łodzi podwodnych, wyjaśniając sprawę ko-

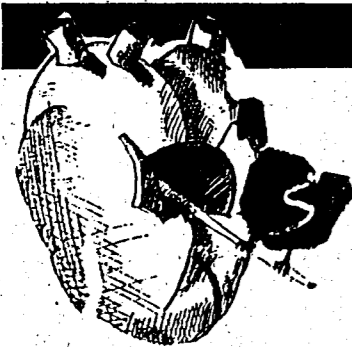
niecznością dokonania cięć budżetowych.

• Robotnicy sektora wytwórczego zarabiali w roku ubiegłym przeciętnie więcej niż Amerykanie. Amerykanie za godzinę pracy otrzymywali przeciętnie płacę w wysokości 14.31 dol. US. Kanadyjczycy 14.72 dol. US. W Meksyku przeciętna godzinna płaca w sektorze wytwórczym wynosiła 2.32 (w dol. US), w krajach Wspólnoty Europejskiej - 13.92, w Japonii 12.63, w Korei Południowej - 3.57. Poniżej przedstawiamy tabelę, pokazującą przeciętną płacę robotniczą w różnych krajach na tle płacy amerykańskiego robotnika przyjętej za 100.

SOURCE: U.S. Bureau of Labor Statistics

• Premier Mulroney powiedział w Calgary, że Kanada rozważyłaby prośbę ONZ bądź sojuszników wysłania kanadyjskich oddziałów lądowych w region Zatok Perskiej. Odpowiedź byłaby - podkreślił Mulroney - prawdopodobnie pozytywna. Obecnie w Zatoce przebywają trzy kanadyjskie okręty wojenne i eskadra samolotów bojowych CF-18. 18 CF-18 odbyło ponad 500 lotów rozpoznawczych, a okręty kanadyjskie sprawdziły 650 statków płynących w Zatoce. Premier spytany o to, czy Kanada w związku ze swym deficytem może pozwolić sobie na wojnę z Irakiem odpowiedział, że deficyt nie ma nic wspólnego z obroną wolności.

Wałęsa zapowiada odejście.

Odbyło się posiedzenie Komisji Krajowej "Solidarność". Przewodniczący związku poinformował zebranych, że - bez względu na wynik elekcji prezydenckiej, zrezygnuje z przewodniczenia NSZZ "Solidarność".

"Mazowiecki sobie nie poradzi i Związek będzie musiał prowadzić walkę, a ja nie chcę stać na jej czele, żeby powiedziano, że się odgrywam" - powiedział. Wałęsa podkreślił, że jego obecny objazd po kraju daje mu przynębiający obraz nastrojów społecznych. W chwilę potem zirytował go straszliwie pogląd jednego z członków KK, że w toczącej się kampanii wyborczej do prezydentury, należy mimo konkurencji osób wywodzących się z tego samego obozu politycznego, zachować wstrzeźliwość we wzajemnych atakach.

W odpowiedzi Wałęsa wygłosił bardzo ostrą ocenę konkurentów i postawił Komisji Krajowej wręcz ultimatum: Jeśli nie odpowiada jej styl jego kampanii, to gotów jest do natychmiastowej rezygnacji z ubiegania się o lokatorstwo w Belwederze.

Argumenty z przeszłości były wobec premiera i popierających go ugrupowań tak ostre i tak nieparlamentarne, że w pewnym momencie sam Wałęsa, zwrócił się do obsługujących posiedzenie dziennikarzy, by nie przytaczali ich dosłownie. - Te oceny - powiedział - przeznaczone są dla członków KK.

Jan Rulewski powiedział, że angażowanie się działaczy w kampanię wyborczą pogłębia podziały w związku.

- My tu niepotrzebnie się dzielimy, zwalczamy w jednym obozie - osądził - a punkty zbiera nasz największy wróg - lewica. Ona, na swojego kandydata zdobyła 300 tys. głosów w sposób prawie bezszmerowy. Ona ma dzisiaj jeszcze myszowaty program, ale on już jest dla nas zagrożeniem. Potem sobie zbuduje jeszcze lepszy, dogada z liberalnym Gorbaczowem i będziemy mieli problem nie do przezwyciężenia.

"Krajówka" zobowiązała Lecha Wałęsę do wysłania Władysławowi Frasyniukowi listu z podziękowaniem za 10-letnią pracę dla "S" i polskich reform. Frasyniuk zrezygnował pod koniec października z funkcji przewodniczącego regionu i automatycznie przestał być członkiem KK.

Mazowiecki na Mazurach...

Premier Mazowiecki w charakterze kandydata na prezydenta spotkał się we wsi Dąbrówno na Mazurach z rolnikami. Przybyło ok. 500 osób. Rolnicy ostro atakowali politykę rządu.

"Zaprzeczam łatwym i pochopnym ocenom, że rząd nie sprzyja rolnikom. Zrobiliśmy wiele, ale nie wszystko da się zrobić na raz" - powiedział premier. Zwrócił uwagę, że będzie dążył do pełnej wolności obrotu ziemią, stworzenia konkurencji na rynku rolnym, zmiany otoczenia rolnictwa oraz demopolizacji. Zastrzegł, że w sprawie PGR-ów nie należy działać pochopnie. Podkreślił, że państwo powinno dać rolnikom poczucie pewności, by przelamali w sobie strach przed wolnym rynkiem. Rolnicy byli jednak rozżaleni.

... i na Śląsku.

W Katowicach premier spotkał się w auli Uniwersytetu Śląskiego z ok. 800 osobami. Głównym zadaniem polskiej polityki zagranicznej jest zlikwidowanie podziału na Europę biedną - Wschodnią i bogatą - Zachodnią. Można tego dokonać w ciągu 10 lat - stwierdził. Sala nalegała, by Mazowiecki skomentował ataki Lecha Wałęsy na jego osobę. "Państwu chodzi zapewne o to, bym Wałęsę tak odpalił, by mu w piętę poszło. Ale to nie w moim stylu, ja z tym człowiekiem przez 10 lat pracowałem" - odrzekł premier. Po burzy oklasków dodał: "niedobrze by się stało, gdyby ta kampania spowodowała destrukcję autorytetów i stosunków między ludźmi - dlatego jestem powściągliwy".

Jeden z uczestników zażądał ko-

mentarza w sprawie niedawnego incydentu na katowickim dworcu, z użyciem psów przez sokistów. "Nie jestem za używaniem psów do takich celów, ale nie jestem też za okupowaniem budynków" - powiedział premier. I dodał: "mam nadzieję, że pan nie wierzy, iż to ja te psy wypuściłem".

Nie chcą iksów.

Sztab wyborczy Leszka Moczulskiego stanowczo zaprotestował przeciw przyjętemu trybowi głosowania przez stawianie znaku "X" przy nazwisku kandydata. Stwarza to możliwość - zdaniem sztabu Moczulskiego - fałszowania wyniku wyborów przez dostawienie dodatkowego "X" przy jakimkolwiek nazwisku, co powoduje nieważność głosu. Sztab żąda, aby oprócz stawiania znaku "X" wyborca musiał skreślić nazwiska pozostałych kandydatów.

Kółka rolnicze za Bartoszcze.

Rada Główna Krajowego Związku Kółek i Organizacji Rolniczych poparła kandydaturę Romana Bartoszcze na prezydenta i wezwała wszystkie ogniwa wojewódzkie związku do czynnego włączenia się do kampanii wyborczej. Bartoszcze powiedział na posiedzeniu Rady, że jest zwolennikiem parlamentarnego wymuszania przemian w gospodarce - "strajkami nigdy nie osiągniemy tego, co zdobędziemy uczestnicząc w wyborach prezydenckich i parlamentarnych".

Apelował o wykorzystanie szansy, jaką jego zdaniem chłopci mają teraz na "uformowanie takiego rządu, który sprawy polskie zacznie realizować w oparciu o rolnictwo".

W polityce zagranicznej, rząd nie miał sukcesów: traktat z Niemcami był warunkiem zjednoczenia Niemiec, postawionym przed Kohlem przez mocarstwa zachodnie. "Nie jest to żaden sukces naszego rządu, który popełnił wiele błędów m.in. w sprawie odszkodowań i mniejszości polskiej w Niemczech".

Na Wschodzie natomiast, ekipa Skubiszewskiego, zdaniem kandydata na prezydenta, dokonała tylko zamieszania. Dlatego straciliśmy tylko handlowej wymianie przygranicznej.

O rolniczej "Solidarności", która nie udzieliła mu swojego poparcia w kampanii prezydenckiej, powiedział, że "Praktycznie nie istnieje. Do tego doprowadziła wąska grupa polityków".

"Głosujcie nie na personę Bartoszcze, tylko na program" - powiedział na zakończenie prezes PSL-u.

Tymiński kandydatem niezależnym.

"GW" z 10-11 listopada zamieściła całostronicowe płatne ogłoszenie "Stanisława Tymińskiego - Kandydata niezależnego na prezydenta". S.Tymiński stwierdza m.in., iż jego "wizja przyszłości pozwala zapomnieć o różnicach między lewicą a prawicą i centrum. Mój plan jest wynikiem wiedzy i doświadczeń, które zdobyłem w Polsce, Szwecji, Kanadzie, USA i Peru. Przez ostatnie lata często przyjeżdżałem do Polski. Znam dobrze mój rodzinny kraj, jego problemy. Obecna sytuacja to film, który już raz widziałem w Peru kilka lat temu. Ten film zaczyna się po roku planów gospodarczych, które duszą inflację bez możliwości rozwoju. Ja wiem, jak ten film się kończy i mogę ten film Wam opowiedzieć. Nie chcę aby tak się stało w mojej Ojczyźnie. Znam powiedzenie, że każdy może popełnić błąd jeden raz i nauczyć się już więcej go nie powtórzyć i nie wolno popełnić tego samego błędu po raz drugi. W Polsce produkcja spadła o przeszło 30% w 1980 roku. W dziesięć lat później sytuacja się powtarza. Nie możemy dopuścić, aby w przyszłym roku produkcja spadła o dalsze 30%.

Następnie Tymiński przedstawił też program gospodarczego, który kończy tezę, iż chce "udowodnić, że możemy dobrze żyć i zarabiać bez konieczności emigracji z naszej Ojczyzny".

Nielegalna, religijna audiorejestracja.

Przeor Jasnej Góry o. Jerzy Tomziński poinformował, że "nie udzielił żadnego pozwolenia na rejestrację audiowizualną pobytu pana Stanisława Tymińskiego w kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej 4 listopada". Przeor zaprotestował przeciwko użyciu tego "materiału audiowizualnego w celach politycznych". (W audycji "Kandydaci na urząd prezydenta RP" 8 listopada, I pr. TV, g. 21.00).

Jeszcze 500 w Iraku.

Do Warszawy wróciła kolejna grupa 241 Polaków ewakuowanych z Iraku. Pozostaje ich tam jeszcze blisko 500, z czego według naszego MSZ dalej pracować w Iraku chce tylko nieco ponad 100. Reszta tych, którzy chcą wracać, nie otrzymała dotąd wiz wyjazdowych. W Kuwejcie jest ponad 20 Polaków.

Traktat graniczny w listopadzie.

Kancelerz Niemiec Kohl i premier Polski Mazowiecki spotkali się we Frankfurcie nad Odrą i Ślubicach.

Mazowiecki, Kohl

Postanowiono m.in., iż traktat graniczny zostanie podpisany do końca listopada, drugi traktat o współpracy - w styczniu, wtedy też rozstrzygnięta zostanie sprawa odszkodowań dla więźniów obozów koncentracyjnych i robotników przymusowych z II wojny, Niemcy poprą starania Polski o redukcję długu i stowarzyszenie z EWG, w przyszłym roku ru-

Wybieramy bez debaty.

Telewizyjna debata kandydatów na prezydenta zaplanowana na 18 listopada, nie odbędzie się, bo kandydaci nie mogli uzgodnić jej formuły. Sztaby wyborcze Bartoszcze, Cimoszewicza, Moczulskiego, Tymińskiego i Wałęsy obwiniały za to sztab Mazowieckiego, który "nie dopuszcza do wzajemnej rozmowy kandydatów".

Sztab premiera stał na stanowisku, że w debacie powinni wziąć udział dwaj główni kandydaci: Mazowiecki i Wałęsa. Gdyby zaś przeżyła koncepcja uczestnictwa wszystkich sześciu, debata powinna mieć ściśle określony temat, każdy kandydat powinien odpowiadać na identyczne pytania, zadawane przez dziennikarzy, i mieć taki sam czas na odpowiedź.

Przedstawiciele Wałęsy, podobnie jak Mazowieckiego, byli zainteresowani debatą dwustronną, ale porzucili tę koncepcję wobec twardego stanowiska Państwowej Komisji Wyborczej, dopuszczającej tylko dyskusję wszystkich sześciu kandydatów.

"Uważamy, że debata powinna być prezentacją nie osób, ich uśmiechów i sposobu wyrażania, lecz programu na najbliższe 5 lat - oświadczył Marcin Król, reprezentujący wobec radia i TV Sztab Mazowieckiego - stąd nasza propozycja formuły debaty z konkretnymi pytaniami, odrzucana przez innych zapewne dlatego, że nasz kandydat ma program, inni nie".

szy budowa autostrady Berlin-Warszawa, wiza zostaną zniesione przed Bożym Narodzeniem. Wiz nie można znieść wcześniej - argumentował kanclerz - ponieważ Niemcy związane są postanowieniami układu z

Schengen, który pozwolił obywatelom RFN, Francji, Belgii, Holandii i Luksemburga poruszać się swobodnie po terytoriach państw-sygnatariuszy. Zanim Niemcy zniosą wiza, kanclerz odbędzie z pozostałymi

sygnatariuszami rozmowy. Można się spodziewać, że również Francja i kraje Beneluksu zniosą obowiązki wizowe dla Polaków.

Sprawę mniejszości niemieckiej w Polsce ureguluje traktat o współpracy. Premier Mazowiecki powiedział, że status mniejszości będzie określony zgodnie z Paktami Praw Człowieka z 1966 roku oraz podpisaną w czerwcu 1990 r. Kopenhaską Konwencją KBWE.

Kabul o polskiej pomocy.

Ambasador Afganistanu w Polsce Chodaidd Baszarmal wyjaśnił dziennikarzom, jak została wykorzystana pomoc dla jego kraju przekazana w połowie października przez Polski Czerwony Krzyż. Była to reakcja na komentarz krakowskiego "Czasu", który o wysyłce 5 ton mleka w proszku, 3 tysięcy podkoszulków, 1680 kocy i trzech ton odżywek i makaronów wartości 227 mln zł samolotem z Krakowa do Kabulu napisał: "dziwne, iż po 45 latach polskich doświadczeń z komunizmem znaleźli się ludzie, którzy uwierzyli, że pomoc trafi w ręce potrzebujących Afgańczyków walczących o niepodległość swego kraju".

Ambasador oświadczył, że pomoc PCK otrzymał Afgański Czerwony Półksiężyc. Dodał, że w Afganistanie pracują delegaci Międzynarodowego Czerwonego Krzyża z Genewy oraz działają Komisarzy ONZ ds. Uchodźców. Ambasador twierdzi, że reżim w Kabulu nie jest komunistyczny.

Wystartowała uczelnia.

W Wyższej Szkole Policzynej w Szczytnie odbyła się inauguracja roku akademickiego. Po raz pierwszy w historii szkoły (dotychczas była to Wyższa Szkoła Oficerska MO) w uroczystości rozpoczęcia roku uczestniczyli przedstawiciele duchowieństwa, m.in. biskup Warmii i Mazur Edmund Piszcz i ks. prałat Henryk Jankowski z Gdańska.

Po paszport do wojewody.

Sejmowa Komisja przyjęła rządowy projekt ustawy o paszportach. Ich

wydawaniem mają się zająć wojewodowie. Policjanci, zatrudnieni przy tym dotychczas, mają przejść do urzędów wojewódzkich. Paszport ma być ważny przez 10 lat.

Wojewoda odmawiać będzie wydania paszportu (na wniosek sądu lub prokuratora), jeśli przeciw obywatelowi toczy się postępowanie karne lub cywilne. Poza tym będzie można odmówić paszportu, jeśli np. ktoś nie płaci alimentów lub jeśli skazany został prawomocnie za przestępstwo popełnione za granicą. Zgłoszony został wniosek grupy posłów, aby można było odmówić paszportu osobie, która popełniła za granicą wykroczenie z chęci zysku.

Ustawa wymienia oprócz zwykłych paszportów - paszporty dyplomatyczne, paszporty służbowe MSZ i blankietowe (wydawane przez konsulów obywatelom polskim nie mającym paszportu wydanego w kraju). Paszporty służbowe zachowują ważność do 31 grudnia 1992 r., konsularne - do czasu upływu terminu w nim przewidzianego.

Strajki.

65 spośród 71 kopalń węgla kamiennego na wezwanie górniczej "Solidarności" strajkowało w poniedziałek przez dwie godziny. Były masówki, w których często uczestniczyły dyrekcje kopalń. W strajkach brali udział członkowie wszystkich działających w kopalniach związków zawodowych. Górnicy żądają podniesienia płac i wyrównania dysproporcji płacowych pomiędzy kopalniami, rzeczywistego uwolnienia cen węgla i reformy systemu finansowania kopalń.

W piątek, 9 listopada stanął na godzinę (od 11.00 do 12.00) Port Gdański. Strajk ostrzegawczy proklamowała "S", a poparły ją związki z OPZZ.

Portowcy domagają się obniżenia podatku od ponadnormatywnych wynagrodzeń, zapowiedzianego przez ministra finansów w czasie październikowych negocjacji. Jeżeli ich żądania nie zostaną spełnione, załoga grozi od 19 listopada blokadą portu paliwowego.

W wielu miejscowościach strajki zapowiadają MPK.

Sejm o aborcji po wyborach prezydenckich.

Sejm na prośbę grupy posłów, po raz kolejny decydował, kiedy rozpatrzy senacki projekt ustawy o ochronie prawnej dziecka poczętego. Przegłosowano, że będzie to po wyborach prezydenckich (za taką decyzją - 140 posłów, przeciw 93, wstrzymało się 49).

Jan Lopuszański (OKP-ZChN) przywołał słowa papieża Jana Pawła II, że ustawa aborcyjna to relikwiarz komunizmu. "Na tej sali zasady dopuszczalności zabijania dzieci poczętych bronią ci, którzy są relikwiarzem systemu komunistycznego" - oświadczył Lopuszański przy hałaśliwym niezadowoleniu części sali i oklaskach innej grupy posłów.

I Zjazd Stowarzyszenia Polskich Kombatantów.

Obradował w Twierdzy Modlińskiej I Ogólnopolski Zjazd Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Kraju - organizacji, która powstała 2 listopada ub.r. z inicjatywy rządu na emigracji. Podczas zjazdu dokonano wyboru stałych władz stowarzyszenia. Przewodniczącym został mjr Stanisław Mościcki.

EMIGRACJA

Wizytę w Londynie złożył przedstawiciel Krajowego Komitetu Wyborczego Tadeusza Mazowieckiego - Aleksander Hall. Został przyjęty przez prezydenta R.P. na Uchoźstwie Ryszarda Kaczorowskiego. Kancelaria Cywilna Prezydenta Rzeczypospolitej w Londynie wydała następujący komunikat:

"W Londynie dnia 4 listopada 1990 roku odbyły się rozmowy między Prezydentem Rzeczypospolitej Ryszardem Kaczorowskim, a przybyłym w tym celu z Warszawy przedstawicielem Komitetu Wyborczego Tadeusza Mazowieckiego, Aleksandrem Hallem.

Prezydent wyraził swą gotowość

po dokonaniu, w głosowaniu powszechnym w Polsce, wyboru prezydenta - udała się do Warszawy na zaproszenie nowo wybranego prezydenta, by przekazać insygnia prawowitej władzy prezydenckiej. Drugiej Rzeczypospolitej.

W drugiej części spotkania wzięli udział: Marek Łaskawiec, szef sekcji zagranicznej Krajowego Komitetu Wyborczego Tadeusza Mazowieckiego oraz Prezes Rady Ministrów prof. dr Edward Szczepanik, przewodniczący Rady Narodowej RP Zygmunt Szadkowski, minister informacji Walery Choroszewski i minister spraw krajowych Ryszard Zakrzewski.

Został wysunięty postulat przeprowadzenia jak najszybciej wolnych i demokratycznych wyborów do Sejmu i Senatu".

GOSPODARKA

Ziemia cudzoziemcom.

Cudzoziemcy będą mogli kupować ziemię. Zamiast zawetowanej przez prezydenta ustawy o gospodarce gruntami - nowelizacja aktu prawnego z 1920 roku. Sejm znowelizował ustawę z 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców. Minister spraw wewnętrznych ma raz do roku informować Sejm, ile ziemi i gdzie kupili obcokrajowcy.

Przypomnijmy, że w przegłosowanej przez Sejm ustawie o gospodarce gruntami dopuszczano się sprzedaży ziemi państwowej i będącej własnością gmin cudzoziemcom, ale za każdorazowym zezwoleniem ministra spraw wewnętrznych.

Prezydent uznał to za niewystarczającą kontrolę i proponował uzupełnienie ustawy o obowiązek corocznego informowania Sejmu o sprzedaży ziemi w obce ręce. To, co zrobił Sejm, jest swego rodzaju obejściem prezydenckiego weta. Prawnicy muszą więc i tak rozstrzygnąć, co stanie się z zawetowaną ustawą o gospodarce gruntami.

Vodkagate za 1,5 bln zł.

Finansowe skutki afery alkoholowej przekroczyły nasze oczekiwania.

Mieczysław Gil w Rzymie podczas Konferencji Kraj - Emigracja. Po powrocie do kraju został przewodniczącym OKP.

Skarb państwa stracił przynajmniej 1,5 bln zł - powiedział posłom prezes NIK, gen. Tadeusz Hupałowski. Nadal jednakże nie ma winnych.

Użytki za pozwoleniem.

Od 7 listopada do końca tego roku na import wyrobów tytoniowych, piwa i wina trzeba uzyskać zezwolenie Ministerstwa Współpracy Gospodarczej z Zagranicą - zdecydowała Rada Ministrów.

Krajowi producenci papierosów szacują, że w tym roku różne spółki sprowadziły do Polski kilka miliardów papierosów. Korzystały przy tym z ulg podatkowych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej i charytatywnej. Dzięki temu mogły sprzedawać papierosy taniej niż "Pewex" i "Baltóna". PAP podaje, że importowano także papierosy przeterminowane lub produkowane nielegalnie i pakowane w oryginalne opakowania znanych firm tytoniowych.

1 246 046

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne w październiku (w 5 podstawowych działach gospodarki) wyniosło 1 mln 246 tys. 046 zł (bez wyplat z zysku i nadwyżki bilansowej w spółdzielniach). Było ono wyższe od wrześniowego o 11,7 proc.

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne (łącznie z wyplatami z zysku) pracowników w sektorze uspołecznionym wyniosło w III kwartale tego roku 1 mln 047 tys. 347 zł i było o 15,5 proc. wyższe niż w II kwartale.

Uno z Żerania

FSO i Polmot zaproponowały Flato- wi jak najszybsze uruchomienie na Żeraniu montowni fiata uno restyling - poinformowała Dorota Morawiecka, rzecznik prasowy FSO.

Włosi mają rozważyć propozycję i spotkają się z naszymi firmami jeszcze w tym miesiącu.

Pękł pierwszy milion.

514 020 kobiet i 494 396 mężczyzn bez pracy odnotowano na koniec października. "Pękł" już więc milion, w listopad wkroczyliśmy z 1008419 bezrobotnymi. Ze zwolnień grupowych przybyło 147 276 osób. Naj-

większą liczbę bezrobotnych odnotowano w województwach: bydgoskim, kieleckim, katowickim i łódzkim. Ofert pracy wciąż niewiele - za ledwie 63 tys. Najmniej dla kobiet - ok. 13 tys. Większość zgłaszanych do biur pracy ofert dotyczy zawodów robotniczych (ok. 57 tys.). Poszukuje się przede wszystkim mężczyzn (ok. 45 tys.).

To jest mandat!

Obowiązują nowe stawki mandatów. Za wykroczenia drogowe płacimy od 10 do 200 tys. zł.

Opinie:

"Czy to prawda, że Mazowiecki jest Żydem?"

Ks. biskup Alojzy Orszulik zastępca sekretarza konferencji Episkopatu Polski udzielił wywiadu "Tygodnikowi Powszechnemu" (nr 44). Powiedział m.in. "Jestem wręcz obolały, że doszło do podziału w ramach "Solidarności", tego podziału nikt się nie spodziewał jeszcze rok temu, tym bardziej wcześniej, kiedy przystępowaliśmy do "okrągłego stołu". Pamiętam jak zawzięcie pan Wałęsa walczył o włączenie do tych rozmów pana Michnika i Kuronia, którzy dla ówczesnych władz byli czymś w rodzaju złego ducha. Nie przypuszczaliśmy wtedy, że dojdzie do takiego rozłam w "Solidarności", do jakiego dochodzi dzisiaj, i że będą w kampanii wyborczej o urząd prezydenta używane pewne chwytły, które są co najmniej moralnie wątpliwe, jeśli nie należałoby ich określić ostrzej. Podam przykład: wróciłem wczoraj z USA, w pewnej parafii koło Nowego Jorku, gdzie miałem spotkanie z wiernymi, podeszła do mnie kobieta i zapytała: Czy to prawda, że Mazowiecki jest Żydem?. Osoba ta przeczytała artykuł w tamtejszym "Dzienniku Polskim" na temat różnych plotek na użytek kampanii wyborczej. Czytałem później ten artykuł, z którego można było się dowiedzieć, że Żydami są Mazowiecki i Kuroń, a ponadto jeden biskup i jeden arcybiskup... ja już pomijam to, że akurat Mazowiecki ma drzewo

genealogiczne wyprowadzone w oparciu o metryki chrztu aż do XV wieku, pokazywał mi je biskup płocki, ale w ogóle szermowanie takim argumentem jest moralnie nieuczciwe. Polska była zawsze krajem tolerancyjnym. Od wieków byli tu Żydzi, z którymi stosunki układały się różnie, ale oni nie byli święci ani katolicy. Instrumentalne wygrzywanie tłące się jeszcze gdzieś antysemityzmu na potrzeby kampanii wyborczej, jest godne ubolewania i napiętnowania"...

... "Cóż, jest to godne ubolewania i myślę, że biskupi będą reagować na takie wystąpienia. Czym innym jest ocena moralna faktów politycznych, czym innym włączanie się, popieranie, czy zwalczanie tych, którzy pragną osiągnąć władzę polityczną. Kościół ma prawo powiedzieć, jakim kryteriom moralnym powinni odpowiadać kandydaci na prezydenta, czy do parlamentu. Natomiast nigdy nie może imiennie wskazywać, na kogo należy głosować. Jest to wręcz przekroczenie misji duszpasterskiej".

Prywatyzujemy się.

Ponad połowa badanych przez CBOS między 17 a 23 października traktuje prywatyzację jako niezbędny warunek uzdrowienia polskiej gospodarki. Jedynie 6 proc. nie jest zainteresowanych jej przebiegiem.

ZMARŁ FRANCISZEK SZLACHCIC

Zmarł w Warszawie, w wieku 70 lat - gen. Franciszek Szlachcic, b. komunistyczny działacz polityczny. W latach 70 pełnił funkcję ministra spraw wewnętrznych, był członkiem Rady Państwa i wiceprezesem Rady Ministrów. W następnych latach był prezesem Polskiego Komitetu Normalizacji, Miar i Jakości.

W ubiegłym miesiącu publikowaliśmy na łamach "ECHA" obszernie fragmenty książki-wywiadu ze Szlachcicem "Przesłuchanie supergliny".

Złote czasy przy okrągłym stole. Wszyscy razem. Od lewej: Mazowiecki, Onyszkiewicz, Wałęsa, Frasyntuk

K O M U N I K A T

Konsulatu Generalnego

Rzeczypospolitej Polskiej w Toronto

w sprawie wyborów Prezydenta RP

Wybory prezydenckie w Kanadzie

Ustawa z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że obywatele polscy przebywający za granicą mogą skorzystać z przysługującego im prawa wyborczego. Dla realizacji tego prawa utworzone zostały za granicą obwodowe głosowania - w Kanadzie: Ottawa, Montreal, Toronto. Osoby przebywające za granicą umieszcza się w spisie wyborców na podstawie osobistego zgłoszenia, wniesionego ustnie, pisemnie, telefonicznie, telegraficznie lub telefaksem - osoby, które zwrócą się o umieszczenie ich na liście wyborców powinny od dnia 15 listopada 1990 r. kierować swoje zgłoszenia na adres: KONSULAT GENERALNY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ 2970 Lakeshore Blvd. West Toronto, Ontario M8V 1J7 Tel. 252-8747, Fax 252-0509 Obywatele polscy, którzy zwrócą się o umieszczenie ich w spisie wyborców (także w dniu wyborów) zostaną umieszczeni w spisie, o ile posiadają jakikolwiek dokument świadczący o posiadaniu przez nich obywatelstwa polskiego, niezależnie od daty wydania i ważności tego dokumentu

(wszelkie dokumenty zawierające wyraźne stwierdzenie, że posiadacz tego dokumentu jest obywatelem polskim).

W przypadku obywateli nie posiadających takiego dokumentu, a chcących głosować, zostaną oni umieszczeni w spisie, o ile fakt posiadania przez nich obywatelstwa polskiego zostanie potwierdzony przez dwóch wiarygodnych świadków.

Zgłoszenie o którym mowa powyżej powinno zawierać: NAZWISKO I IMIONA, IMIĘ OJCA, DATA URODZENIA oraz MIEJSCE POBYTU WYBORCY.

Wszelkie kwestie związane z udziałem w wyborach rozstrzygane będą przez Przewodniczącego Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 44-Z w dniu wyborów. Skład osobowy Obwodowej Komisji Wyborczej podany zostanie do publicznej wiadomości po 15 listopada 1990 r.

Podajemy także adres ambasady RP w Ottawie, w której również odbywać się będą wybory: 443 Daly Ave.

Ottawa, Ontario, K1N 6H3 Tel. 236-0468, Fax 232-3463

PREZYDENT - WIELKA NIEWIADOMA

Na początku stanu wojennego krążył po Polsce dowcip mówiący o tym, że to, co się stało, to napad bandytów na dom wariatów. Jeżeli zważyć, że bandytów już się w Polsce pozbyliśmy (nawet część z nich już śledzi, choć hasło "uwolnić Lecha, zamknąć Wojciecha" nie zostało w pełni zrealizowane), to wychodziłoby na to, że został dom wariatów, tyle, że nie okupowany. I coś w tym jest. Dowodem na to obecne wybory prezydenckie, w których, rzecz jasna, wezmę udział głosując na Mazowieckiego. Wezmę jednak w nich udział z pełną świadomością tego, że nie wiem na co głosuję. W dodatku nie ma w kraju człowieka, który by to wiedział.

Rzecz w tym, że nikt nie wie, czym w istocie jest owo stanowisko prezydenta, wszyscy natomiast winni mieć świadomość, że określone zostanie ono dopiero przez wybrany prawdopodobnie na wiosnę parlament. Nieokreślone są obowiązki i prawa prezydenta, podobnie jak nie mamy nowej konstytucji, zaś to, co pełni funkcję tego aktu prawnego stanowi kompilację przeróżnych powprowadzanych w ostatnich miesiącach poprawek do aktu bezprawia, którym był zespół przepisów nazywany w PRL konstytucją. Podobnie z urzędem prezydenta - w obecnej swej formie stanowisko to skrojone zostało przez "architektów okrągłego stołu" na miarę generalistycznego munduru pana Jaruzelskiego, właściwie zostało podyktowane przez komunistów i, jak wszystkim jest to wiadome, musi zostać określone na nowo.

Sytuacja jest więc i straszna i śmieszna. Wybieramy prezydenta nie wiedząc w gruncie rzeczy dokładnie czym i w jaki sposób ma się on

zajmować. Nie ulega dla mnie wątpliwości, że w każdym wypadku już wybrany prezydent będzie miał głos rozstrzygający, a w każdym razie poważny wpływ na to, jak określone zostaną jego prerogatywy. I to jest pierwszy powód, dla którego nie zamierzam głosować na Wałęsę. Jest to bowiem człowiek, u którego ambicje osobiste górują nad rozumieniem funkcji prawa i bez wątpienia będzie chciał on mieć urząd "dla siebie", a nie dla samego urzędu, na którym prędzej czy później będzie musiał zostać zmieniony przez kogo innego. Tymczasem Mazowiecki doskonale rozumie, że nie urząd ma być dla niego, lecz on - podobnie jak ktokolwiek inny - dla urzędu.

Drugim powodem, dla którego będę głosował na Mazowieckiego jest fakt, iż ma on jako człowiek i polityk wyższy autorytet w Europie i świecie. I dlatego, że sam rozumie, jak wiele w przyszłości Polski zależy od jej miejsca w kształtującym się nowym porządku europejskim. Wypowiedź Wałęsy dotyczące tej problematyki są w niektórych wypadkach wręcz żenujące. Ryzyko zostawienia go w rozmowach sam na sam z prezydentem Francji czy Niemiec jest ogromne: Wałęsa wypowiada się często w sposób tyleż przaśny, co nieobliczalny. Mazowiecki co prawda jest człowiekiem powolnym i przemyślanym, co czasami może być kłopotliwe, natomiast w jego wypadku mam niemal stuprocentową pewność, że nie palnie w rozmowie lub wywiadzie czegoś, co przyniesie nieobliczalne szkody. Każdy, kto w tej chwili obserwuje nasze życie polityczne musi zdawać sobie sprawę, że problemy wewnętrzne Polski, choć bez wątpienia bardzo ważne, muszą na obecnym etapie przemian w świe-

cie ustąpić wobec problemów międzynarodowych. Żyjemy w momencie, w którym kształtują się nowe struktury stosunków międzynarodowych. Teraz, a nie kiedy indziej, konieczne jest zadbanie o to, by Polska w owych strukturach znalazła najbardziej korzystne dla siebie miejsce. Wszystko też wskazuje na to, że właśnie prezydent będzie tą osobą - tym urzędem państwa polskiego - od której w dużym stopniu zależeć będzie umiejscowienie kraju na zmieniającej się mapie politycznej. Od tego usytuowania zależeć będzie przyszłość Polski w ciągu najbliższych kilkudziesięciu lat. I - przy całym szacunku dla Wałęsy - tych spraw nie wolno powierzać amatorowi, tu musi nas reprezentować rozważny, spokojny i konsekwentny w działaniu polityk: bardziej takim obrazowi odpowiada Mazowiecki. Za każdy błąd czy brak roztropności na arenie międzynarodowej Polska może zapłacić cenę wprost straszliwą, może zostać zepchnięta na margines obecnych przemian.

Jest wreszcie trzeci powód, dla którego zamierzam głosować na Mazowieckiego. Tym powodem jest cytowana przez "Gazetę Wyborczą" wypowiedź Wałęsy w czasie jego wizyty na Śląsku. Powiedział on tam, że posiada "polskie papiery od prapradziada". Podobne deklaracje składane przez człowieka wciąż jeszcze dla wielu stanowiącego autorytet, są w Polsce szalenie niebezpieczne, są w stanie pobudzić obrzydliwe emocje. Jest to kolejna wypowiedź Największego Przewodniczącego, w której efekciarstwo i chęć "dopasowania się do publiczności" góruje nad zdrowym rozsądkiem i świadomością konsekwencji tego, co mówi. Ta wy-

powiedź Wałęsy jest bowiem w istocie - zapewne zupełnie nieświadomym - usankcjonowaniem podziałów obywateli Polski ze względu na ich pochodzenie narodowe czy etniczne. Nie mam tu zamiaru oskarżać autora "Drogi nadziei" o szowinizm czy rasizm. Chcę tylko powiedzieć, że z radosną nieświadomością konsekwencji tego, co mówi, plecie jak potłuczony. I to nie pierwszy raz. Podobny charakter miała jego wypowiedź, w której - cytuję za "The Independent" - stwierdził: "Myślę, że człowiek powinien być dumny z tego, że jest Żydem. Nie ma powodu tego ukrywać. Nie należy robić problemu ze swego pochodzenia, ale kiedy człowieka pytają, to powinien odpowiedzieć". Innymi słowy: Żydzi winni się wreszcie ujawnić. Tego Wałęsa nie powiedział, ale tak właśnie rozumiana jest jego pokrętna deklaracja.

I tu chciałbym przejść do spraw już niewiele mających wspólnego z prezydenturą, ale za to budzących moje najbardziej czarne obawy. Żydem się jest w Polsce nie z pochodzenia, lecz z mianowania. Premierowi Mazowieckiemu towarzyszyły na ulicach Krakowa pełne nienawiści okrzyki "Żydl". Najczęściej w korespondencjach do gazet "prawdziwi Polacy" oskarżają premiera o to, że jest "kukłą w żydowskich rękach" i że na stanowisku prezydenta "nie będzie reprezentował polskich interesów". Czytałem, przyznam, że z przerażeniem, list, którego autor wywodził, że za sprawą "żydowskich manipulacji" doszło już do tajnego porozumienia, w którym "żydowski kapitał" ma dać Mazowieckiemu pieniądze w zamian za osiedlenie w Polsce Żydów wyjeżdżających z Sowietów. Zaiste, głupota w Polsce graniczy już często z zaawansowaną paranoją.

Tym bardziej niebezpieczne są wszelkie nawoływania do tego, by osoby pochodzenia żydowskiego nie kryły tego faktu. Co mają zrobić? Autorzy tych pomysłów recept nie podają, ale często słyszy się o tym, że "pan Geremek powinien wrócić do swego prawdziwego nazwiska". I choć ludzie wzywający do "ujawnienia się" nie precyzują, do którego pokolenia należałoby sprawdzać

czyjeś pochodzenie, to podejrzewam, że nie zadowoliliby ich ustalenia z hitlerowskich Niemiec, w których rzecz badano tylko do trzeciej generacji. Myślę, że najbardziej dla nich stosownym wyjściem byłoby przywdzianie przez osoby pochodzenia żydowskiego opasek z gwiazdą Dawida.

W tej sytuacji deklaracja Wałęsy mówiąca o tym, że ma "polskie papiery od prapradziada" ma bardzo złowrogą wymowę. Nie twierdzą - najdalszy jestem od tego - że Wałęsa jest antysemitą. Twierdzą natomiast, że jego wypowiedź w tej kwestii antysemityzm w Polsce - wbrew jego intencjom - umacniają. Manifestowanie swego polskiego pochodzenia oznacza w naszym kraju właściwie tylko jedno - mówi się w ten sposób: "Nie jestem Żydem". Zaden odpowiedzialny polityk w naszym kraju czegoś takiego robić nie powinien. W tej kwestii nie powinno być absolutnie żadnych niedomówień. Nikt nie powinien się publicznie legitymować "polskimi papierami", gdyż w ten sposób jedynie pobudza szowinistyczne emocje, które w kraju w ostatnim okresie odżyły z niebywałym natężeniem. A to właśnie Wałęsa, zapewne zupełnie nieświadomy tego, co czyni, robi. Nie chcę mieć do czynienia z politykiem

nieświadomym skutków swych wypowiedzi. To zbyt niebezpieczne dla kraju.

Wałęsa nie pierwszy raz broni się twierdzeniem, że jego słowa są wyrwane z kontekstu i przez to źle rozumiane. Jest jednak tak, że z podobnymi odczytaniem polityk musi się liczyć i starać się ograniczać możliwości nieporozumień. Wałęsie w ostatnim okresie podobne "wpadki" zdarzają się zbyt często, by mogło to być jedynie dziełem przypadku. Są to "wpadki" wynikające z poażowania godnej spontaniczności, z przyrodzonej Wałęsie dynamiki wypowiedzi. Tego rodzaju dynamika i spontaniczność jest strawną w wypadku przywódcy wiecowego, nie jest jednak pożądana na najwyższych stanowiskach w państwie. I kto wie czy nie miał racji jeden z robotników, który zwrócił się do Wałęsy z następującą kwestią: "Żyje nam się coraz gorzej, zaś Pan, jako przywódca "Solidarności", niewiele na swym stanowisku zdołał, by się temu przeciwstawić. Jeśli nie umie Pan sprostać swym obowiązkom przewodniczącego związku, jak ma Pan zamiar dać sobie radę na stanowisku prezydenta?". Trzeba przyznać, że jest w tym pytaniu sporo racji.

LESZEK SZARUGA

Panu MARKOWI JAGLE

**serdeczne wyrazy współczucia
z powodu zgonu Małżonki**

ś.p.

CZESŁAWY JAGŁA

przekazuje

Rada Naczelna R.P.

w Kanadzie

Skarb Narodowy

WIDMO, KTÓRE CIĄGLE STRASZY

ANDRZEJ M. KOBOS

Ostatnio, poprzez moje żywe zainteresowanie bieżącymi sprawami polskimi zaangażowałem się w szerszą dyskusję nad problemem odpowiedzialności i rozliczania ludzi w Polsce za ich działalność w dawnej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i ich przynależność do PZPR. Jako, że dyskusja ta jest pisemna poprzez sieć komputerowe, postanowiłem moje poglądy w tej sprawie także przedstawić Czytelnikom. Czytając poniższe, niektórzy, być może, zarzucą mi, że moje poglądy "zmiękły". Być może tak, ale i sytuacja Polski i Polaków zmieniła się diametralnie od tej sprzed kilku lat. Ale do rzeczy.

...
Zapewne, istnieje analogia pomiędzy PZPR i NSDAP jako, że obie partie były partiami przywódczymi w systemach totalitarnych, dosyć, choć niezupełnie, podobnych. Co do PZPR, można ją zapewne uznać za organizację zbrodniczą wobec narodu polskiego, szczególnie w niektórych okresach jej działalności. Sprawa jest jednak o wiele bardziej skomplikowana, gdy rozważy się problem przynależności ludzi do PZPR. W górnych eszelonach PZPR, jej kierownictwie, aparacie, nawet niskiego szczebla, było mnóstwo lotrów, od zbrodniarzy, którzy mieli na rękach i cholewach krew ludzką, do pospolicznych złodziei i malwersantów. Byli ludzie, którzy innym wiele zaszkodził, od spraw drobnych do łamania karier i życia. Podejrzewam, że większość liczbowa (nie jakościowa) członków PZPR znalazła się tam dla kariery, czy nawet osobistych korzyści, nie zawsze nielegalnych. Z drugiej strony, u niektórych z nich można by się pewnie nawet dopa-

trzyć jakichś zasług dla kraju czy jego regionów. Rozmałość ludzi, ich postaw i poprzedniej działalności jest więc bardzo skomplikowana. Łatwo teraz te sprawy demonizować.

Dlatego, uważam, że wobec byłych członków PZPR nie można obecnie stosować odpowiedzialności zbiorowej. Nie tylko, że termin ten budzi (i słusznie) bardzo smutne skojarzenia historyczne, ale przede wszystkim dlatego, że nie ma tutaj zastosowania sprawiedliwego i moralnego. Nie można go też zastosować w praktyce wobec ogólnie dzisiaj stosowanych standardów. Powtórzę to, co napisałem niedawno w "ECHU".

Jestem jak najbardziej za rozliczeniem byłych komunistów i bezplekarzy i ukaraniem najgorszych lotrów. Należy jednak zdać sobie sprawę, że nie można było tego zrobić natychmiast bez ryzyka rewolty z ich strony, podobnej np. do tej w Rumunii w momencie upadku reżimu Ceausescu, a także przy niejasnej postawie sowieckiej. W ciągu kilku miesięcy udało się w Polsce doprowadzić do sytuacji, w której cały aparat dawnego terroru poddał się bezkrwawo. Ale nie można jednego bezprawia mścić oko za oko, potencjalnym nowym bezprawiem. Nie można także uwieźć wielu tysięcy ludzi, choćby im się to należało za 45 lat rządzenia PRLem. Po prostu dlatego, że starego systemu ucisku nie można zastąpić nowym. Trzeba było najpierw zmienić system ścigania, który dotychczas był przecież esencją-jądrem systemu komunizmu, bijącym sercem partii. Ludzie odpowiedzialni za zbrodnie i malwersacje, a także za niszczenie dokumentów kiedy rząd Mazowieckiego walczył o przetrwanie nawet w fizycznym sensie, muszą stanąć

przed sądem, ale wtedy, gdy odbuduje się system majestatu prawa. To zaczyna się w Polsce dziać, chociaż nie twierdzą, że czyni się to bez zarzutu. Nie można rozpalać emocji, ogłosić "zaciągu ludowego" w szeregi mścicieli, nie można powtórzyć tego co zrobili ajatollahowie. To jest nie do przyjęcia w dzisiejszym świecie. Dalej, nie można, u progu budowy nowej państwowości polskiej wytworzyć u 2 milionów ludzi uczucia krzywdy i nienawiści do tej nowej Polski. Po prostu nie warto, aby głównym motywem działalności tych ludzi stała się teraz chęć "odegrania się" za byłe ukaranymi, napiętnowanymi, czy odrzuconymi. Co przez to uzyskalibyśmy, poza poczuciem dokonanego odwetu?

Zresztą, warto może byłoby, for the sake of clarity, zdefiniować co rozumiemy przez to, że ktoś ma przeszłość stalinowską. Przynależność do PZPR, ZMP, SP, czy może coś gorszego? Apeluje o to, bo pamiętam, jak w roku 1982 odwiedził mnie w Anglii starszy mój kolega z Krakowa, fizyk, Tomir Coghen. Rozmawialiśmy, rzecz prosta o stanie wojennym, a ja stwierdziłem, że przywrócono stalinizm w Polsce. Tomir (człowiek absolutnie nieposzlakowany) odpowiedział mi: "Ty chyba nie wiesz o czym mówisz. Czy wiesz, że jak w moim gimnazjum, ktoś na drzwiach wewnątrz ustępu wydrapał, że "ma w dupie Stalina", to w szkole zebrano od wszystkich zeszyty, a woźny musiał zdjąć drzwi i zawieźć je do grafologa. To był stalinizm".

...
Czy należy więc rozliczać człowieka, z jego poprzedniej działalności w Polsce, często sprzed wielu lat?

Nie chodzi tu rzecz prosta o jednostki wyjątkowo złowieszcze, ale o ludzi, którzy mniej lub bardziej wspierali reżim w Polsce, czasem może tylko przynależnością do partii dla kariery, czasem może bardziej czynnie. Później, niektórzy z nich, przez lata, angażowali się w Polsce czy na Zachodzie w działalność niepodległościową, antykomunistyczną czy antytotalitarną, dobrze służąc prawdziwej sprawie polskiej i polskiej kulturze. Obecnie, niektórzy z nich piastują wysokie stanowiska w rządzie Rzeczypospolitej Polskiej, lub są bardzo czynni w życiu politycznym kraju. Czy należy więc zupełnie zapomnieć im przeszłość, czy może należy ich osądzić w jakiś sposób, wyważyć? Niewątpliwie są tacy, którzy tych ludzi potępiają bez wyjątku, gorzej, że niekiedy opierając się na pomówieniach czy plotkach. Jest to po prostu prymitywne.

Moim zdaniem, oceniając człowieka, rozważyć należy całe jego czynne życie. Nie może przeszłość przysłonić zupełnie teraźniejszości, ale i nie może teraźniejszość wykluczyć przeszłości. Mówiąc matematycznie, trzeba życie ludzkie scałkować po czasie. Jeśli udział poprzedniego okresu mierzony miarą wyrządzonego zła jest niewielki, a udział okresu pożytecznego jest duży, to owa ważona całka życia wyjdzie i tak dla tego człowieka chwalebnie.

Nikt nie może kwestionować wielkich zasług dla sprawy polskiej ludzi takich jak np. Kolakowski, Geremek czy Kuroń. Oczywiście, nie można z miary ich życia wykreślić ich działalności na Uniwersytecie Warszawskim lub gdzie indziej w latach pięćdziesiątych. Nie mniej jednak, waga ich dokonań po tym jak "przejrzeli" i nie ulegając koniunkturze zrzucili z umysłów owe zniewolenie, jest taka, że świństwa, które niegdyś czynili są może tylko "szumami" na lewym skraju spektrum ich życia. Kolejne ich życia w ciągu, powiedzmy, ostatnich 25 lat są takie, że nic nie usprawiedliwia poddawania w wątpliwość szczerości ich intencji i działań. (Tak nawiasem, to np. w Kanadzie po 25 latach wypuszczają ludzi skazanych za morderstwo I stopnia).

Warto także wskazać analogie z wieloma Polakami, oficerami służącymi najpierw wiernie w armii carskiej, czy w armiach dwóch innych zaborców, którzy po odzyskaniu niepodległości dali najwyższe dowody patriotyzmu w bojach roku 1919, w wojnie z bolszewikami, czy później.

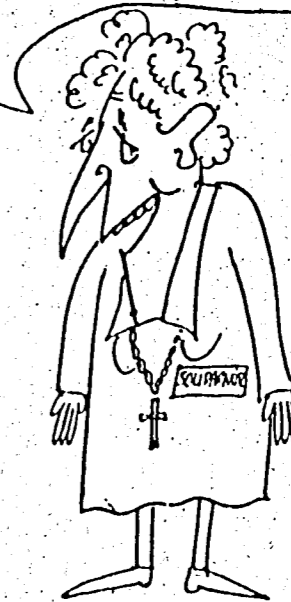
Ludziom pomniejszych, którzy byli w partii, często udając komunistów z oportunistami, należy pamiętać, że niegdyś, w niemoralnych warunkach społecznych, byli zdolni jeśli nie służyć, to przynajmniej udawać, że nie dostrzegali zła. Czy jednak należy ich dyskwalifikować dośmiertnie jako istoty ludzkie, bez rozważenia nawet ile zła rzeczywiście wyrządzili? Zło dostrzegali wszyscy, łącznie z bezpartyjnymi. Ale ilu z

nas, Polaków, ilu z nas tych śrubek systemu, mogło czy odważyło się coś zrobić? Każdy z nas był w pewnym sensie kolaborantem, dlatego, że każdy chciał w jakiś sposób żyć. Bardzo niewiele miało siłę, tak moralną siłę, decydować się na życie takie, na jakie zdecydował się np. Kuroń od wczesnych lat sześćdziesiątych. Może aby dojść do tego, zanurzyć się on najpierw musiał w ciemnych, choć nie najczarniejszych sprawach?

Zaś z punktu widzenia naszej moralności i cywilizacji, dotykamy tutaj problemu św. Pawła, problemu obecnego wśród nas od 2000 lat. "Kto jest bez winy, niech pierwszy rzuci kamieniem".

ANDRZEJ M. KOBOS

MOWIA O MNIE - LEWICA LAICKA,
A PRZECIEŻ CHODZĘ DO KOŚCIOŁA,
KOCHAM PIĘSUDSKIEGO, PISUJE DO
"TYGODNIKA POWSZECHNEGO" I BRONIĘ
"WŁASNOŚCI PRYWATNEJ-NIE GODZĄC
SIĘ NA NACJONALIZACJĘ SPOŁEK
NOMENKLATUROWYCH..."

STANISŁAW
BRZEZ-WIELUŃSKI (90)

"Wielkie nieporozumienie"

W tygodniku ECHO Nr 148 przeczytałem b. ciekawy artykuł p. Leszka Szarugi "Ucieczka na Islandię" i mimo sympatii dla p. Leszka, muszę zareagować na zakończenie tego artykułu. Żeby wszystko było jasne, pozwolę sobie przytoczyć to zakończenie: "Wracałem do Berlina czytając nerwowo, podane mi w samolocie gazety - przez niemal 2 tygodnie byłem zupełnie odcięty od świata. Na szczęście nic specjalnego się nie wydarzyło. Mój nadzieję, że nadal się nie wydarzy. I podróżujemy. I przypomnijmy światu, który nie tak dawno jeszcze upominał się o swobodę poruszania się po świecie dla obywateli bloku komunistycznego, że teraz on sam zaczął nam stawiać w tym przeszkody, naruszając w ten sposób wszelkie możliwe deklaracje, w końcu przez jego polityków konstruowane, dla pogrzebienia swych przeciwników. Widać i dla Zachodu te wszystkie dokumenty - w chwili gdy przestają być wygodne - stają się zwykłym świszkiem papieru. Właśnie Austriacy byli taskawi cofnąć Polakom prawo swobodnego podróżowania. Czy nie można by do protestów przeciw tym praktykom zorganizować naszej emigracji politycznej?"

Leszek Szaruga

Odpowiem na to p. Leszkowi, że moim zdaniem NIE.

Pozwolę sobie teraz uzasadnić swoją opinię. Oburzając się na wprowadzenie WIZ dla Polaków, utwierdza się nasz margines społeczny w przekonaniu, że oni postępują prawidłowo, a rządy wprowadzające WIZY niewłaściwie. Myślę, że Polska emigracja polityczna nie powinna popierać zachowania się naszego marginesu społecznego, a wręcz odwrotnie, powinna odciąć się od tego jak najostrej, wywierając naciski na polskie władze, aby dołożyły maksimum wysiłku do likwidacji rodzimego huligaństwa i przestępczości. Jestem przekonany, że wówczas nie będziemy mieli żadnych

problemów na punktach granicznych.

1 lipca br. wróciłem po 2-miesięcznym pobycie w Polsce, z bardzo różnymi wrażeniami. Z jednej strony podziw dla wspaniałych ludzi, którzy swoją niezłomną postawą i ryzykiem przyszłości swojej i swoich najbliższych dali światu i wielu otumanionym ludziom na Zachodzie dowody, czym w praktyce jest komunizm i monopol partyjny, a z drugiej strony widziałem rozkwit złodziejstwa, bandytyzmu i chamstwa, w rozmianach niespotykanych dotychczas w historii naszego kraju.

Rozumiem, że jest to owoc działań 45-letnich, systemu komunistycznego, ale nie wydaje mi się, aby obecna amnestia dla kryminalistów i cwaniaków, oraz stawianie w obronie tychże na arenie międzynarodowej, było posunięciem właściwym.

Proponuję serdecznie p. Leszkowi, aby przed zmobilizowaniem Polonii, udał się INCOGNITO do obozów przejściowych dla Polaków w Austrii, RFN i Italii. Gdy pozna panującą tam atmosferę i zobaczy stan budynków i urządzeń sanitarnych użytkowanych przez naszych rodaków, posłucha kwiecistego języka, oraz porozmawia trochę z miejscową ludnością na temat zachowania się "azylantów" myślę, że wpadnie w zdumienie, jak wielką cierpliwość wykazały rządy tych krajów, przez tyle lat tolerując taki stan rzeczy.

Następnie proponuję p. Leszkowi wycieczkę autem w peletonie handlarzy udających się do w/w krajów z towarem i po towar. Sam handel, jeżeli prowadzony jest legalnie, w obecnej katastrofalnej sytuacji kraju, na pewno jest pożyteczny, ale jeżeli do tego dodamy przemyt, aroganckie i chamskie zachowanie i potworne śmiećniki, które nasi "handlowcy" po sobie wszędzie zostawiają to myślę, że nasunęło to p. Leszkowi refleksje, podważające jego dotychczasową ocenę zaostżeń wizowych dla Pola-

ków. Bolesne jest, że zaostżenia te godzą także w wielu b. przyzwolonych Polaków, którzy też byli w przejściowych obozach, byli jednak bezradni wobec przewagi brutalności i chamstwa.

Ośmielę się wyrazić swoją opinię, że kierowanie ostrza gniewu za te obostrzenia, na rządy krajów sąsiedzkich bez wniknięcia w przyczyny, dla których zostały wprowadzone, jest WIELKIM NIEPOROZUMIENIEM.

Należałoby raczej wystosować noty z przeprosinami, za pewien margines społeczeństwa polskiego (zdemoralizowany 45-letnimi rządami komunistów), który obecnie kompromituje nasz Naród. My z kolei zapewniamy, że dołożymy maksimum wysiłku, aby jak najszybciej to zło zlikwidować. Jest to tym bardziej przykre, że przez oficjalną obronę naszego marginesu społecznego przez nasz Rząd i polskie środki masowego przekazu, zaczynamy tracić olbrzymi kredyt zaufania i sympatii, jaki wywalczyli dla nas wspaniali Polacy. Pamiętamy Ich z okresu okupacji niemiecko-sowieckiej i PRL. Po wyborze Polaka na Papieża, zaczęła wzrastać sympatia do Polaków. Następnie świat został zaskoczony odwagą i determinacją "Solidarności", którą poparł cały naród z wyjątkiem garstki komunistów i kolaborantów.

Światowa prasa nie szczędziła określeń "wspaniali", "nadzwyczajni". Dla Polaków otworzyły się serca i kleszenie ludzi na całym świecie. Nazwa Polak zaczynała kojarzyć się z uosobieniem szlachetności i uczciwości.

Nagle, pamiętnego 13 grudnia 1981 roku zostaje ogłoszony STAN WOJENNY w Polsce i zaczyna się WIELKIE NIEPOROZUMIENIE.

Cały margines społeczny przebywający w obozach przejściowych Austrii, RFN i Włoch, korzystając z drzwi otwartych dla "Solidarności", rozlewa się po całym świecie i zaczyna niszczyć dobrą opinię o Polakach.

Dokończenie na str. 48

Important Changes to Unemployment Insurance

Below are the highlights of changes to the Unemployment Insurance (UI) Act. These changes will affect most claims that start on or after November 18, 1990.

Qualifying for benefits

After November 18, you will need 10-20 weeks of work within the past year to qualify for regular UI benefits. The exact number of weeks you will need and how long you will be able to collect these benefits will depend on the unemployment rate in your area.

Maternity/ Parental benefits

Parents may be eligible for 15 weeks of maternity benefits (available to the mother) plus 10 weeks of parental benefits (available to either the mother or the father).

Parental benefits are also available in the case of an adoption.

Leaving a job

Individuals who leave their job without "just cause", are fired for misconduct or refuse a suitable job offer, can be penalized by losing from 7 to 12 weeks of benefits and having the amount of benefits reduced.

Working after age 65

If you work after age 65, you may now be eligible for UI. This change will be retroactive to September 23, 1988.

For more information

For more information on your claim, contact your local Canada Employment Centre.

Employment and Immigration Canada

Emploi et Immigration Canada

Canada

**I've
prepared
for the
GST.**

Have you?

**Now is
the time to
register.**

Are you ready for the proposed GST? If not, now is the time to register and prepare. Registration applies to anyone involved in a commercial enterprise. This includes fishing, farming, professional services and many activities carried out

- by non-profit organizations. Revenue Canada is ready to assist you with information on:
- How to register and the benefits of doing so
 - What the GST means to your operation
 - Simplified accounting options and administrative procedures
 - Rebates of the Federal Sales Tax
 - How to recover GST on business purchases
 - GST return and filing options

Contact us today.

Phone:

1 800 267-6620

Telecommunications device
for the hearing impaired:

1 800 465-5770

Or drop by the
Revenue Canada Excise
Office nearest you,
Monday to Friday,
9:00 a.m. to 5:00 p.m.

Canada's GST. It's good business to prepare now.

Revenu Canada / Revenue Canada
Douanes et Accise / Customs and Excise

Canada

Ciąg dalszy ze str. 2

najbardziej tragicznymi wypadkami śmierci i prześladowań. "Nie ma miesiąca - powiedziała niedawno - abyśmy nie otrzymali cynkowych trumien ze zwłokami poborowych". Walczyła o wprowadzenie zmian do ustawy o zastępczej służbie wojskowej. W ich wyniku Lotysze nie muszą już wykazywać się racjami religijnymi czy pacyfistycznymi, by uzyskać pozwolenie na zastępczą służbę wojskową. Mogą powoływać się na względy patriotyczne. Mogą też twierdzić, że zdezerterowali, bowiem zęciano się nad nimi fizycznie i psychicznie. Dla dezertorów z armii sowieckiej i dla tych, którzy odmówili służenia w niej z innych względów tworzono policję miejską, służbę graniczną i służby zastępcze we wszystkich dziedzinach życia.

Ita brała udział w przygotowaniu pakietu ustaw gospodarczych: o prywatyzacji, podatkach, własności. Sledziła i protestowała przeciw przypadkom uwłaszczania się nomenklatury, przeciw różnym formom kolonizacji Lotwy, była przeciwniczką tzw. przedsiębiorstw ogólnorządzieckich, które wyniszczały gospodarzo i ekologicznie Lotwę.

Jej wielką zaletą było to, że unikała szowinizmu. Współpracowała z przedstawicielami różnych narodowości, także z Rosjanami mieszkającymi na Lotwie. Z wszystkimi, którzy pragnęli niepodległości Lotwy, niezależnie od pochodzenia.

Śmierć Ity jest ogromną, nieosiągalną do odrobienia stratą dla Polaków i Lotyszy. **NACZELNA**

Ita Kozakiewicz

GST

Co zdrożeje, co stanieje?

Badania opinii publicznej wykazują, że większość Kanadyjczyków jest przeciwna GST. Ale też i większość nie bardzo wie, na czym polega nowy podatek. Reklamujące się w gazetach firmy wykorzystują te obawy, straszą i próbują zdobyć klienta. Podatek bywa określany jako "grief and suffering tax". Podatek Goods and Services Tax (GST) wchodzi od 1 stycznia i obejmie nieomal wszystkie produkty i usługi. Nie jest jednak prawdą, że wszystko zdrożeje. Poniższa informacja, pochodząca z badania Instytutu Informetrika Ltd. pozwoli na zaplanowanie niektórych wydatków.

Planowany wzrost cen

8.0 %	Usługi rekreacyjne
7.4 %	Restauracje, hotele i tawerny
7.3 %	Pralnie i czyszczenie chemiczne
7.3 %	Naturalny gaz
7.0 %	Inne paliwa
6.8 %	Elektryczność
7.3 %	Komunikacja
6.3 %	Inne usługi domowe
5.9 %	Kobieca i dziecięca odzież
5.8 %	Męska i chłopięca odzież
4.8 %	Buty i ich naprawa
5.4 %	Książki, magazyny, art.pap.

Przewidywany spadek cen

Zywność i napoje
Leki
Art. toaletowe i kosmetyki
Samochody, nowe i używ.
Art. gospodarstwa domowego
Meble i dywany
Wynajem lokali

TRIUMF W WARSZAWIE, LANIE W MARSYLII I LEVERKUSEN

Polski futbol ma jedną drużynę w ćwierćfinałach europejskich pucharów. Liczono na więcej, ale i z tego trzeba się cieszyć. Wyniki Lecha (mistrz Polski) i GKS (obecny lider ekstraklasy) pokazały bowiem, że do Europy polskim zespołom jeszcze daleko. Legii jakby bliżej, bo pokonała znanego rywala, triumfatora różgrywek o Puchar Zdobywców Pucharów sprzed kilku lat.

Sprzed kilku, bo teraz królują niepodzielnie włoskie kluby. Do 3 rundy pucharowej rywalizacji zakwalifikowało się ich aż 7! A oba

mediolańskie znów pokazały się ze swej najlepszej, mistrzowskiej strony. W pierwszych meczach im się nie powiodło, w rewanżach pokazały klasę. Milan wygrał w Belgii, a Inter łatwo odrobił straty w meczu z Aston Villą. Lyżkę dziegciu do tej włoskiej beczki miodu dołożył jednak mistrz najlepszej ligi świata. Napoli nie dało rady strzelić gola Spartakowi i gorzej wykonywało rzuty karne. Maradona jednak zagrał, wbrew pogrożkom ze strony działaczy, zrobił swoje (swego karnego strzelił), ale to już nie te lata aby w pojedynkę wygrywać mecze.

LEGIA - ABERDEEN 1:0 (1:0)

Pilkarze Legii, grać będą w ćwierćfinale Pucharu Zdobywców Pucharów. Po bezbramkowym remisie w Szkocji, w rewanżowym meczu w Warszawie pokonał FG Aberdeen 1:0 (0:0). Bramkę zdobył Krzysztof Iwanicki w 84 min. Żółte kartki: K. Budka i M. Józwiak oraz S. McKimnie.

Dawno już nie było na stadionie przy Łazienkowskiej takiej radości. "Dziękujemy, dziękujemy" skandowali kibice, nie mogło także zabraknąć "sto lat". Pilkarze podbiegli zaś do sektora "pod zyletą" i dziękowali swym najwierniejszym sympatykom za doping. Zdecydował zaś o tym celny strzał Krzysztofa Iwanickiego. Jego wyczyn skwitowany został gromkimi oklaskami oraz okrzykami... Celtic! Celtic! przypominającymi, że niedawno Aberdeen zespół z Glasgow pokonał 3:0, a widzowie nie mieli by nic przeciwko temu, aby Legia "pomściła" porażkę zespołu, w którym grają Dziekanowski i Wdowczyk. Jeden gol wystarczył jednak w zupełności.

Gospodarze wygrali zasłużenie, trzeba jednak powiedzieć, że zdecydowa-

ła o tym dopiero II połowa, gdy po bezbarwnej z obydwu stron I połowie legioniści rzucili w II do gry wszystkie siły.

OLYMPIQUE - LECH 6:1

Bardzo przykro dla mistrza Polski zakończyła się wyprawa do Marsylii. W Pucharze Europy Olympique wygrał z Lechem aż 6:1 (3:0). Bramki strzelali: Vercauysse (35, 45 i 83 min.) oraz Papin (19), Tigana (88) i Boli (90 min.); dla polskiego zespołu - Czesław Jakolcewicz (w 60 min. z karnego).

W tym meczu nieszczęścia nie chodziły nawet parami, ale trójkami. Ambitne plany poznaniaków prowadzenia otwartej gry załamały się dość szybko. Pilkarze Lecha postanowili ustawić swą obronę jak najdalej od bramki Sidorczuka, aby nie prowokować niebezpieczeństwa. Ważnym elementem w tym systemie miały być pułapki ofsajdowe. Taka ryzykowna gra zakończyła się w Poznaniu szybką utratą gola, ale potem Lech odrobił stratę i zdołał wygrać. W Marsylii ryzyko się nie opłaciło.

BAYER - GKS KATOWICE 4:0

W rewanżowym meczu drugiej rundy Pucharu UEFA Bayer Lever-

kusen pokonał na własnym boisku GKS Katowice 4:0 (1:0). Bramki: Leśniak (28), Jorginho (78), Herrlich (82), Schreier (89).

Surowej lekcji futbolu udzielili liderowi naszej ekstraklasy pilkarze Bayeru. Jak napisała agencja DPA, pilkarze z Katowic grali na poziomie drugiej ligi. Od początku spotkania inicjatywa należała do drużyny gospodarzy, choć nie wystąpili w najsilniejszym składzie, a w Bundeslidze niezbyt im się wiedzie - nie wygrali meczu od pięciu kolejek. Drużyna z Leverkusen grała swobodnie, raz po raz atakowała bramkę Janusza Jojki. Nie wykorzystała kilku okazji, a i tak wygrała wysoko.

W PE do ćwierćfinału zakwalifikowały się: Olympique Marsylia; Bayern Monachium (wyeliminował CSKA Sofia), Dynamo Drezno (Malmö FF), Crvena Zvezda Belgrad (Glasgow Rangers), FC Porto (Dinamo Bukareszt), Spartak Moskwa (SSC Napoli), AC Milan (FC Brugge) i Real Madryt (Tirol Innsbruck).

W Pucharze Zdobywców Pucharu do ćwierćfinału zakwalifikowały się: Legia Warszawa, Manchester United (Wrexham), Dynamo Kijów (Dukla Praga), Sampdoria Genua (Olympiakos Pireus), Barcelona (Fram Reykjavik), Montpellier (Steaua Bukareszt), FC Liege (Estrela Amadora) i Juventus Turyn (Austria Wiedeń).

W Zurychu odbyło się losowanie III rundy Pucharu UEFA. Oto jego wyniki (na pierwszych miejscach gospodarze pierwszych meczów): Broendby IF - Bayer Leverkusen, Inter Mediolan - Partizan Belgrad, AS Roma - Girondins Bordeaux, Admira Wacker Wiedeń - FC Bologna, Anderlecht Bruksela - Borussia Dortmund, Vitesse Arnhem - Sporting Lizbona, FC Koeln - Atalanta Bergamo, Torpedo Moskwa - AS Monaco.

Spotkania zostaną rozegrane 28 bm. i 12 grudnia, a losowanie ćwierćfinałów wszystkich rozgrywek odbędzie się 18 grudnia.

17 reprezentantów w drodze do Sztambułu

Po występie na Wembley polskich pilkarzy 14 bm. czeka drugi mecz w eliminacjach Mistrzostw Europy. W Sztambule zmierzą się z reprezentacją Turcji.

Trener Andrzej Strelau powołał na to spotkanie 17 pilkarzy. Skład kadry - niemal identyczny jak przed meczem z Anglią. Do udziału w spotkaniu przeciwko Turcji kandydują - bramkarze: Józef Wandzik (Panathinaikos Ateny) i Kazimierz Sidorczuk (Lech Poznań), obrońcy: Dariusz Kubicki (Legia), Roman Szewczyk (GKS Kat.), Piotr Czachowski (Stal Mielec), Zbigniew Kaczmarek (AJ Auxerre), Dariusz Wdowczyk (Celtic Glasgow), Czesław Jakolcewicz (Lech); rozgrywający i napastnicy: Robert Warzycha (Górniki Zabrze), Janusz Nawrocki (Katowice), Jacek Ziobler (SC Montpellier), Ryszard Tarasiewicz (AS Nancy), Waldemar Prusik (Racing Mechelen), Roman Kosecki (Legia), Krzysztof Warzycha (Panathinaikos), Dariusz Dziekanowski (Celtic), Jan Furtok (Hamburger SV).

W kadrze znalazło się więc znów 9 zawodników występujących w zagranicznych klubach. Pilkarze z zagranicznych drużyn dołączą do reprezentacji w Sztambule.

Mecz w Sztambule pilkarzy Turcji i Polski będzie 14 spotkaniem reprezentacji obu krajów. Bilans dotychczasowych spotkań jest korzystny dla naszej drużyny, który wygrała 8 meczów, 3 zremisowała i dwa przegrała.

STAL URYWA SIĘ

WYNIKI 18 kolejki II LIGI:

Raków Częst. - Górniki Wałb. 2:1
Ostrowia Ost. Wlkp. - Resovia Rz. 2:0
Stal St. W. - Pogoń Szczecin 4:0
Zagłębie Wałb. - Odra Wodzisław 0:0
Stal Rzeszów - Lechia Gdańsk 1:1
Korona Kielce - Jagiellonia Biał. 1:3
Hutnik W-wa - Polonia Byt. 2:1
Stilon Gorzów - Widzew Łódź 1:0
Miedź Legnica - Siarka Tarn. 1:1
Szombierki Byt. - Gwardia W-wa 2:1

TABELA II LIGI:

1. Stal St. W.	29	24:6
2. Stilon Gorz.	26	25:9
3. Miedź Leg.	25	29:13
4. Raków Częst.	22	25:19
5. Jagiellonia B.	22	21:18
6. Widzew Ł.	21	23:16
7. Polonia B.	19	23:17
8. Zagłębie W.	19	15:14
9. Siarka T.	19	18:19
10. Stal Rz.	18	24:20
11. Korona K.	18	13:18
12. Szombierki B.	17	17:19
13. Lechia Gdańsk	15	24:24
14. Odra W.	15	14:22
Resovia Rz.	15	14:22
16. Górniki W.	14	15:18
17. Gwardia W-wa	13	19:23
18. Ostrowia O. Wlkp.	13	13:29
19. Pogoń Szcz.	10	14:28
20. Hutnik W-wa	10	17:33

ZASZACHOWANI

Z Nowym Jorkiem Garri Kasparow i Anatolij Karpow - rozgrywający tam pierwszą połowę meczu o mistrzostwo świata w szachach - zegnają się bez rozstrzygnięcia. 12 partii, po żywym i ciekawym przebiegu, zakończyła się remisem. Końcowy bilans

pierwszej połowy pojedynku jest równy: po 6 punktów dla każdego z rywali. Wszystko więc decydować się będzie w Lyonie, poczynając od 24 listopada. W I połowie meczu 10 partii zakończyło się remisem, 1 partię wygrał Kasparow, a następnie 1 Karpow.

Garry Kasparow (z lewej) i Anatolij Karpow

Komentując dwunastą remisową partię szachowego meczu o mistrzostwo świata między G. Kasparowem i A. Karpowem, aktualny mistrz USA Lew Alburt powiedział: - Mielismy nadzieję, że w dniu rocznicy rewolucji bolszewickiej Kasparow znany z demokratycznych przekonań będzie się starał pokonać wyznającego komunistyczne poglądy Karpowa.

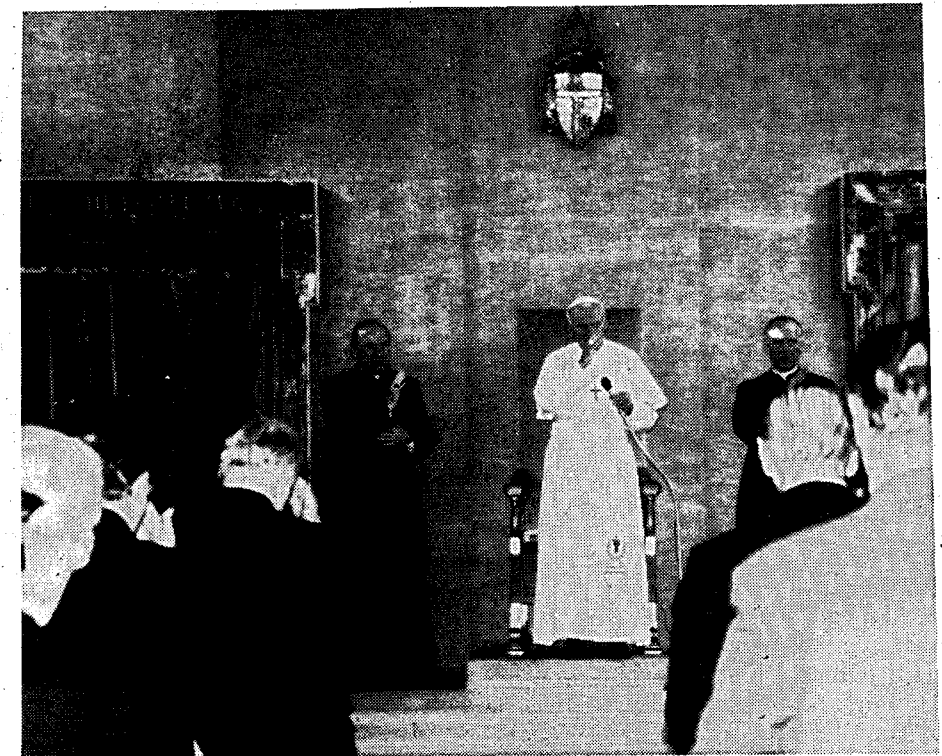
Takiej radości jak po zwycięskim meczu z Aberdeen nie było na stadionie przy ul. Łazienkowskiej od dawna. Dokładniej zaś od 1981 roku, kiedy to Legia występująca również w Pucharze Zdobywców Pucharów przeszła zwycięsko przez dwie rundy: 2:2 i 4:1 z Vaalerengen Oslo 2:1 i 1:1 z Lusarne Sports. W ćwierćfinale warszawski zespół trafił na Dynamo Tbilisi i odpadł, przegrywając dwukrotnie 0:1. Jak będzie tym razem? Na zdjęciu: uradowani kibice i szczęśliwi trenerzy - Władysław Stachurski (z lewej) oraz Ryszard Kosiński.

SPOTKANIE RZYMSKIE W OBIEKTYWIE ECHA

Rzym, 26.10.90. Ostatnie wystąpienie Iry Kozakiewicz.

Monte Cassino, 28.10.90. Przed bramą Klasztoru: na pierwszym planie Tadeusz Gawin z Grodna, z lewej: Jan Steniewicz z Wilna, z prawej Rajmund Piotrowski z Leningradu.

Rzym, 29.10.90. Błogosławieństwo Papieskie dla Polaków świata. Obok Ojca Św. bp Zygmunt Kamiński z Płocka i bp Jerzy Dąbrowski

Monte Cassino, 28.10.90. Msza św. u stóp Wzgórza, celebrowana przez bp Kamińskiego w asyście księży ze Wschodu i Zachodu. Na zdjęciu u dołu: marszałek Senatu Andrzej Stelmachowski, gen. włoski, senator Ryszard Reiff i wicemarszałek Sejmu Teresa Dobielińska-Eliszewska.

Monte Cassino, 28.10.90. Złożenie wiązanki kwiatów na grobie arcybiskupa Gawliny. W imieniu uczestników Konferencji składają: Stanisław Brodzki i Stanisław Orłowski. Na zdjęciu m.in.: Mieczysław Gil, ks. Ludwik Kamilewski, Leszek Mazepa, Mieczysław Szczeciński, bp Zygmunt Kamiński, Andrzej Stelmachowski, Jerzy Miodoński, Stefan Soboniewski, Czesław Zychowicz, Ryszard Zakrzewski, Ryszard Reiff, Artur Rynkiewicz, ks Kazimierz Świętek, Ksenia Stoica-Grabska, Mieczysław Sas Skowroński.

DLACZEGO MAŁA ELIZABETH MUSIAŁA UMRZEĆ?

Przez prawie całą wiosnę i lato wrzucaliśmy się losami ciężko chorej Elizabeth Leu, być może niektórzy z nas uczestniczyli w akcji poszukiwania dawcy szpiku lub w akcji zbierania funduszy na ten cel. Na co właściwie była chora Elizabeth i dlaczego wysiłki lekarzy i społeczeństwa nie potrafiły jej uratować? Z niewiadomych powodów szpik kostny małej Elizabeth przestał wytwarzać niezbędne do życia komórki krwi. Utrzymywano ją przy życiu częstymi transfuzjami, ale podczas gdy zabiegami tymi udawało się doprowadzić do normy liczbę czerwonych ciałek krwi, w krwi Elizabeth stale brakowało innych komórek, komórek których braku transfuzje nie były w stanie uzupełnić. Skutkiem tych braków było, że Elizabeth stale groziły śmiertelne krwotoki oraz infekcje. U osób z normalnie funkcjonującym szpikiem, próby inwazji przez mikroorganizmy z otoczenia rzadko tylko kończą się infekcją. Normalnie, komórki wytwarzane w szpiku, a stanowiące rodzaj "straży granicznej" do inwazji i do infekcji nie dopuszczają. Elizabeth, pozbawiona tych mechanizmów obronnych była niezwykle wrażliwa na atak ze strony mikroorganizmów, które dla normalnych osób są zupełnie nieszkodliwe.

PRZESZCZEP SZPIKU - JEDYNYM RATUNKIEM

Transfuzje utrzymywały Elizabeth przy życiu z dnia na dzień, z tygodnia na tydzień. Na dłuższą metę, jedynym dla niej ratunkiem było przywrócenie funkcji szpiku kostnego. Można to zrobić przez przeszczepienie szpiku od zdrowego dawcy do kości biorcy. Taki przeszczep, to stosunkowo prosty zabieg: pod miejsce

wym znieczuleniem wkłują się igłą do kości miednicowej dawcy, zasysa pół-płynną masę komórek szpiku i wstrzykuje do żyły biorcy. Komórki krążą w krwiobiegu biorcy tak długo, aż dostaną się do kości. Tam "osiedlają" się, poczem zaczynają się dzielić i wysyłać swoje "potomstwo" do krwi. Z chwilą, gdy organizm ma zapewnioną stałą dostawę krótko żyjących komórek krwi, funkcje obronne powracają do normy.

SZPIK ATAKUJE BIORCĘ

Niestety przeszczepiony szpik jest pełen gotowości bojowej nie tylko względem potencjalnie chorobotwórczych mikroorganizmów, ale również względem ciała gospodarza, które udzieliło mu gościny. "Straż graniczna", która powinna bronić przeciw inwazji bakterii, stwierdza, że znajduje się na obcym, wrogim terytorium i zaczyna atakować swego gospodarza. Taki konflikt prowadzi oczywiście do pogorszenia się stanu pacjenta, rozlicznych komplikacji, no i do śmierci. W tym wypadku więc, lekarstwo jest gorsze od choroby i nie może być zastosowane.

KAŻDY Z NAS JEST ISTOTĄ JEDYNĄ, NIEPOWTARZALNĄ

Pluralizm nie został wynaleziony wczoraj. Na miliony lat przed pluralizmem politycznym, powstał pluralizm biologiczny, który powoduje, że każdy z nas różni się od wszystkich innych ludzi. Linie papilarne, używane do daktyloskopijnej identyfikacji w kryminologii są przykładem takiego "pluralizmu", czy też indywidualizmu biologicznego. Kry-

minolodzy twierdzą, że nie ma na świecie dwóch osób o identycznych liniach papilarnych. Indywidualizm czerwonych ciałek krwi jest bardziej ograniczony: można je podzielić na "tylko" kilkadziesiąt różnych rodzajów, lub grup. Słyszeliśmy o "grupach" A, B, O i AB oraz Rh+ i Rh- Grup takich istnieje dużo więcej. Niemniej jednak liczba ich jest ograniczona, co pozwala, że w razie potrzeby transfuzji krwi, stosunkowo łatwo jest znaleźć dawcę, którego grupa krwi jest identyczna lub przynajmniej podobna, do grupy biorcy potrzebującego transfuzji.

Indywidualizm innych komórek organizmu człowieka jest dużo większy niż indywidualizm czerwonych ciałek krwi, ale - na szczęście - nie tak absolutny jak linie papilarne skóry palców. Aby znaleźć dwie osoby o takich samych indywidualnych cechach komórkowych, trzeba zbadać od kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy ludzi.

OBCY - TO WRÓG

Tak jak Interpol w identyfikowaniu przestępców posługuje się liniami papilarnymi, tak system obronny organizmu używa indywidualnych cech komórkowych do rozróżnienia między "swoim" a "obcym". Po zidentyfikowaniu obcych komórek, niezależnie od tego, czy będą to komórki chorobotwórczych bakterii, czy też własne komórki pacjenta, któremu przeszczepiono szpik kostny, zostają one zniszczone. Stwarza to olbrzymie trudności przy doborze dawców szpiku kostnego. Komórki dawcy i biorcy muszą posiadać identyczne "linie papilarne", inaczej możemy być pewni wybuchu konfliktu. Dlatego właśnie rodzina Elizabeth zwróciła się z prośbą do potencjalnych dawców o zgłaszanie się

IMIGRACJA

Pytanie: Mam stały pobyt. Czekałem już trzy miesiące na SIN. Czy to musi tak długo trwać?

Odpowiedź: SIN powinno do 4 tygodni dojść. Jeśli SIN jest niezbędny, można zgłosić się do biura Employment, wytłumaczyć sytuację i poprosić o szybsze załatwienie. Urzędnik może tą sprawę załatwić telegraficznie. Podanym numerem można posługiwać się, a na samą kartkę można poczekać.

Pytanie: Jestem w Kanadzie 5 lat. Chciałem złożyć podanie o obywatelstwo. Powiedziano mi, że jeszcze nie mam prawa się starać. Dlaczego?

Odpowiedź: Przypuszczam, że Pan mi wszystkiego nie powiedział. Po trzech latach pobytu jako "Landed Immigrant", można złożyć podanie o obywatelstwo. Jeśli dostał Pan stały pobyt rok temu, to trzeba odliczyć rok, plus POŁOWĘ czasu przebytego w Kanadzie od przyjazdu do otrzymania stałego pobytu. Jak w

ten sposób doliczy się Pan do trzech lat, wtedy może Pan złożyć podanie o obywatelstwo.

Pytanie: Staram się o stały pobyt przez Buffalo. Strasznie się ten termin czekania przedłuża. Czy mój mąż, który jest w Polsce, może się na własną rękę starać o emigrację z Polski?

Odpowiedź: Kanadyjska ambasada w Warszawie od 1 września rozpatruje wszystkie takie sprawy. Mąż nie musi czekać na pani sponsorstwo.

Pytanie: Jestem na wizycie w Kanadzie. Czy mogę ubiegać się o OHIP?

Odpowiedź: O wszystko można się ubiegać, ale nie można się spodziewać, że wszystko się osiągnie. Turysta nie ma prawa do OHIP-u. Turysta, który ma pozwolenie ministra lub pozwolenie do pracy, ma prawo korzystać z OHIP-u.

Pytanie: Słyszałam, że po dwóch latach pracy jako "domestic/babysitter" mogę złożyć podanie o stały pobyt w Kanadzie. Czy to prawda?

Odpowiedź: Tak, ale są związane z tym pewne etapy i formalności. Trzeba spełnić następujące warunki: Trzeba choć trochę mówić po angielsku/francusku; nie być "za wykwalifikowaną"; udowodnić że ma się doświadczenie/wykształcenie w tym fachu. To są minimalne wymagania. Osoba raz przyjęta pod programem FDM (Foreign Domestic Movement), po dwóch latach może z Kanady starać się o stały pobyt, już nie wyjeżdżając poza granice tego kraju (jak robią ci, którzy zdążyli się zarejestrować przed 31.08.90 w programie sponsorowania. Formularze można otrzymać w ambasadzie kanadyjskiej w Warszawie [przyp.red])

HANIA SOKOLSKA
766-4779

BIURO PODRÓŻY

SAVE-O-WAY

OVERSEAS SERVICES
A division of 547319 Ontario Ltd.
WORLD WIDE TRAVEL

331 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. Canada M6R 2M8
TEL. (416) 532-3042, 532-3794 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)
720 Burnhamthorpe Rd. W., Unit 17, Mississauga, Ont., Canada L5C 2R9
TEL. (416) 896-2832, Fax 273-5993 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)

Już z górą 9 lat firma Save-O-Way wysyła co tydzień regularnie kontenery z paczkami do Polski.

- BILETY LOTNICZE DO POLSKI I INNYCH KRAJÓW
- PRZELOTY CZARTEROWE DO POLSKI SAMOLOTAMI LOT
- ZAPROSZENIA I NAJTAŃSZE UBEZPIECZENIA DLA OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH KANADĘ
- KUPONY ORBISU I PRZYGOTOWANIE DOKUMENTÓW PODRÓŻY
- SŁONECZNE WAKACJE W CIEPŁYCH KRAJACH

PACZKI DO POLSKI

LISTA TERENOWYCH PRZEDSTAWICIELI SAVE-O-WAY

Kitchener, Ont. Kazan Overseas Parcels 83 Shanley St. Tel. 743-7653	Woodstock, Ont. Holly Cross Church 169 Ingersoll Rd. Tel. 539-1050	Dellhi, Ont. Aleksander Bozek R.R. 1, Dellhi Tel. 582-1058	Brantford, Ont. Polnaisie Deli 24 Dalhousie St. Tel. 753-7550	Sault Ste Marie, Ont. Edward Glowik 324 Whitney Ave. Tel. (705) 253-7240
DANA PARCEL 55 Thornhill Dr. Guelph, Ont. N1H 8C7 Tel. 836-4672	Oshawa, Ont. Barbara Rzeźniczek 809 Capri Court Tel. 435-0600	Hamilton, Ont. Save O Way 747 Barton St. E. Tel. 545-6788	Thunder Bay, Ont. Frank Customs 519 Simson St. Tel. 622-3885	St. Catharines, Ont. St. Joseph's Bakery 53 Facer St. Tel. 937-4411

Mississauga, Ont. L4Y 4H4
POLMAR TRAVEL INC.
3615 Dixie Rd., Unit 11
Arkadiusz Grabara
Tel. (416) 238-6683
Fax 238-6763

26 ECHO NR 155 • 15 - 21 LISTOPADA 90 27

PRZEMOC WOBEC ŻONY TO ŁAMANIE PRAWA.

Ponieważ większość przypadków pobicia żony ma miejsce w domu, zwykło się to uważać za prywatną sprawę rodzinną. Tymczasem, **jest to zwykle przestępstwo**. Zaś przestępstwo kryminalne nie jest nigdy sprawą prywatną – dotyczy bowiem nas wszystkich.

I wszyscy powinniśmy o tym pamiętać.

Po pomoc lub poradę, prosimy dzwonić do najbliższego domu opieki dla kobiet – po angielsku, women's shelter – lub do odpowiedniej organizacji kobiecej. W przypadku bezpośredniego zagrożenia, prosimy dzwonić na policję.

Ontario Women's Directorate

do badania. Niestety mimo zbadania wielkiej liczby osób, nie znaleziono nikogo, kto by posiadał identyczne z Elizabeth cechy komórkowe. Choć ciągle istniało prawdopodobieństwo, że taki dawca w końcu się znajdzie, organizm dziewczynki nie wytrzymał i - mimo wysiłków lekarzy - Elizabeth zmarła.

CECHY KOMÓREK SĄ DZIEDZICZNE

Indywidualne cechy identyfikujące komórki danej osoby podlegają, jak wiele innych cech i funkcji naszego ciała, prawom genetyki. Czy zatem nie należało szukać dawców wśród członków rodziny? I tak i nie. W szerokim tego słowa znaczeniu badano członków rodziny, bowiem apele kierowano przede wszystkim do osób pochodzenia chińskiego. Szanse znalezienia dawców wśród

osób odmiany białej lub czarnej byłoby jeszcze mniejsze. Ale badanie bliższej rodziny, na przykład rodziców, kuzynów, czy ciotek, nie zwiększyło prawdopodobieństwa. Wyjątek stanowią tutaj bracia i siostry. Teoria dziedziczenia mówi, a praktyczne badania potwierdzają, że bracia i siostry mogą należeć tylko do czterech różnych "grup" komórkowych, a więc każdy piąty brat lub siostra musi być identyczna z którymś z czterech pozostałych członków rodzeństwa. Zatem, jeżeli mamy jednego brata lub siostrę, nasze szanse na znalezienie odpowiedniego dawcy są 25%, przy dwojgu rodzeństwa - 50%, a przy czworgu - prawie 100%! Niestety mała Elizabeth nie miała rodzeństwa.

O przeszczepianiu innych organów: nerek, trzustki - za tydzień.

S.D.

SOUTH ETOBICOKE COMMUNITY LEGAL SERVICES

udziela porad prawnych po polsku, wyłącznie w czwartki od godz. 14:00 do 16:00 dla osób mogących wykazać się niskimi dochodami

• sprawy emigracyjne • problemy z właścicielami domów • sprawy związane z zasiłkiem dla bezrobotnych • zasiłek społeczny i rodzinny • emerytura
Usługi przystępują jedynie mieszkańcom Południowego Etobicoke

TEL. 252-7218

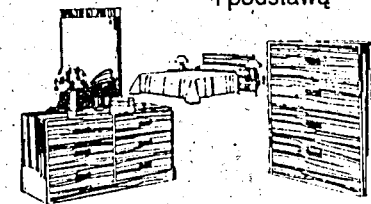
2970 Lakeshore Blvd.W. # 303
(Blisko Islington)

SKLEP, KTÓRY WARTO ODWIEDZIĆ!

ALMAR FURNITURE

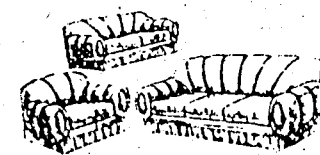
2879 A Lakeshore Blvd. W., Toronto, Ontario M8V 1J1
2 BLOCKS EAST OF ISLINGTON. TEL. 251 - 3251

9-częściowo sypialnia
wraz z pełnym materacem
i podstawą

\$ 699.00

Komplet wypoczynkowy do salonu
w różnych deseniach i kolorach -
sofa, kanapa, fotel - TYLKO

\$ 699.00

MEBLE ZA BEZCEN
W DUŻYM WYBORZE!

Łóżko : podstawa i materac - TYLKO
pojedyncze: \$ 149.00
podwójne: \$ 169.00
Queen: \$ 199.00

3 stoliki do salonu \$ 399.00
Szafki kuchenne \$ 179.00
Biuurka uczniowskie \$ 99.00
Meblościanki (3 szt.) \$ 299.00

CO TYDZIEŃ
WYPRZEDAŻ

STOŁOWY NA START!

stół i 4 krzesła - kosztuje \$ 259.00
U NAS - \$ 179.00

SZAFY

Kosztuje \$ 399.00

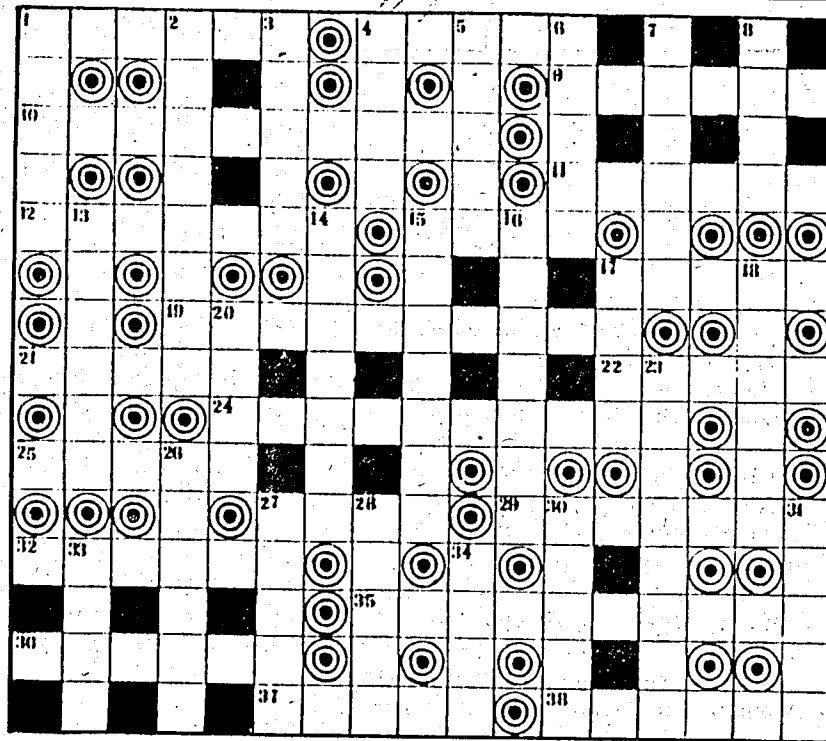
U NAS
\$ 299.00

POZIOMO:

- 1 Wierzchołek, szczyt
- 4 Wartość, cena
- 9 Troszczenie się, dbanie
- 10 Teren do ćwiczeń z bronią palną
- 11 Ślad po ranie
- 12 Kostium plażowy
- 15 Duże pomieszczenie
- 17 Jaskinia, pieczara
- 19 Przyrząd do wykonywania działań arytmetycznych
- 21 Szata duchowna
- 22 Wezwanie do gotowości bojowej
- 24 Arteria komunikacyjna
- 25 Jeden ze zmysłów
- 27 Zbiór dokumentów
- 29 Kłopot, tarapaty
- 32 Podwórzec gospodarski
- 35 Staranie się, ząbaganie o coś
- 36 Zawój na głowę
- 37 Majątek, bogactwo
- 38 Ozdabia szyję

PIONOWO:

- 1 Ubezpieczenie środków transportu
- 2 Wielonawowa świątynia
- 3 Kłujący wyrostek
- 4 Głos z chlewika
- 5 Podziałka pomiarowa
- 6 Opakowanie na zakupy
- 7 Słodki trunek
- 8 Śmierć
- 13 Gruby sznur
- 14 Miejsce ustronne
- 15 Samodzielny wykonawca
- 16 Przenośna lampka
- 17 Opad atmosferyczny
- 18 Cel na strzelnicę
- 20 Oświetla ulicę
- 26 Element zdobniczy

Rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru

POZIOMO: proceder, strzecha, szpara, Oslo, pazur, karoca, odzienie, eksces, arbuż, turkawka, umiar, panorama, ocean, terkot, stolarka, bazalt, cokół, ocet, arkana, żelastwo, diagnoza.

PIONOWO: różga, ciało, drapak, rodzic, starosta, rewizor, epopeja, hałtniak, klamp, rabin, cesarz, szum, urok, kwota, wieża, agnat, matactwo, attache, oblatka, adresat, rekord, oblawa, zakon, lincz.

- 27 Ogłoszenie w czasopiśmie
- 28 Stała opłata
- 30 Pęczek wełny
- 31 Harcerz
- 33 Szansa powodzenia lub termin karciany
- 34 Na głowie czapli lub koguta

To My!

Przypominamy się Państwu

RADIO PIONIER

śłuchajcie nas w każdą sobotę na fali FM 93.3 o godz. 10 rano

W programie:

- najświeższe wiadomości z Kraju i ze świata • przegląd prasy polonijnej
- felietony • wywiady oraz ...

Koncert Życzeń

a także ogłoszenia i komunikaty lokalne, które można zgłaszać pod numerami:

385-5048 - Barbara Rusin; 522-2777 - Marek Lachowicz

ZE ŚMIECHEM NIE MA ŻARTÓW

Niektóre ryby zostały oskarżone przed królem o pożeranie małych ryb. Tłumacząc się przed królem, powiedziały: "Czynimy to dlatego, że ty sam dałeś nam żywy przykład, kiedy to wiele ryb przypłynęło złożyć ci hold, a ty je pożarłeś - i odtąd będziemy śmiejeć sobie poczynać podobnie".

Zasługują na naganę ci, którzy sami albo za czyjś pośrednictwem dają zły przykład lub nakłaniają do złego i nie zapobiegają złu, a dokonana zbrodnia jest groźniejsza od słowa.

Armeriske

ZDROWIE

**LECZYĆ,
A NIE SZKODZIĆ**

Coraz więcej z nas przekonuje się, że w dzisiejszym świecie skażonym środkami przemysłowymi i przepojonym chemią, lepiej sięgać po naturalne metody lecznicze, które są bezpieczne dla zdrowia. Metody takie jak homeopatia i ziołolecznictwo mają też i sceptyków. Jest jednak faktem bezspornym, że te metody naturalne są skuteczne, a przy tym ich ogromną zaletą jest ich nieszkodliwość i brak skutków ubocznych. Najwymowniejszym tego dowodem jest wzrastające na całym świecie zainteresowanie medycyną naturalną.

Bardzo kontrowersyjna pozostaje w dalszym ciągu homeopatia. Prawdopodobnie dlatego, że nie jest jeszcze dobrze rozumiana, a także dlatego, że lekarzy stosujących homeopatię jest niewiele. Przepisanie leku homeopatycznego jest oparte na prawidłowo postawionej diagnozie, wszechstronnym wywiadzie z pacjentem. Zasadą homeopatii jest aby chorobę dokładnie zrozumieć, poznać jej przyczyny, i leczyć nie tylko chory narząd, ale cały organizm pacjenta. Choroba według zasad homeopatii, to zakłócenie biologicznej równowagi organizmu, pod wpływem różnych czynników, może to być infekcja, nieprawidłowe odżywianie, szok nerwowy, stres, zmęczenie. Organizm sam nie może poradzić sobie, następuje osłabienie sił odpornościowych i pojawia się choroba.

Leczenie homeopatyczne wzmacnia siły odpornościowe i przywraca właściwą równowagę organizmowi w wyniku czego zmniejsza możliwość nawrotów choroby. Lek homeopatyczny działa nie na jeden organ, lecz na cały organizm człowieka. Prawidłowo dobrany lek decyduje o szybkim, skutecznym wyleczeniu. Lekarz zajmujący się

homeopatią poświęca dużo czasu na rozmowę z pacjentem, bardzo istotne są tu spostrzeżenia dotyczące wyglądu chorego, wnikliwa jego obserwacja. Podstawą leczenia homeopatycznego jest zasada podobieństwa: "similia similibus curentur", co w tłumaczeniu na język polski oznacza "podobne leczy się podobnym". Zasada ta polega na podawaniu choremu małych dawek tych substancji, które wprowadzone w dużych ilościach do zdrowego organizmu wywołują w nim objawy chorobowe, takie jak mamy w przypadku choroby usunąć.

Aby ta zasada homeopatyczna stała się bardziej zrozumiała, posłużę się często cytowanym w literaturze fachowej przykładem z cebulą. Kiedy kroimy świeżą cebulę, zaczynamy kichać, łzawić tak jak mielibyśmy katar. Powstaje sztuczna choroba: sztuczny katar, z określonymi objawami. Jeśli do lekarza zgłosi się pacjent z katarzem wywołanym infekcją, o dokładnie takich samych objawach, jak przy katarze z powodu cebuli, to lekarz homeopata zapisze mu lek sporządzony z cebuli zwany *Allium cepa*. Ścisłe określona mikrodawka i sposób przygotowania nadają temu lekowi bardzo skuteczne własności usuwania kataru.

Leki homeopatyczne przygotowane są w specjalnych laboratoriach. Są to leki pochodzenia roślinnego, stosowane głównie w stanach ostrych, jak w przeziębieniach, w grypie, w bólach głowy, na początku choroby. Drugą grupę stanowią leki pochodzenia zwierzęcego. Do niej między innymi zalicza się leki wykonane z jądów zwierzęcych żmij i pająka. One też znajdują zastosowanie w ostrych i przewlekłych stanach chorobowych. Lek pochodzący

mineralnego należą do grupy trzeciej. Zawierają one pierwiastki, np. żelaza, miedzi, srebra, magnezu, siarki, które wzmacniają organizm, a stosowane są przede wszystkim w schorzeniach przewlekłych, takich jak alergię, egzemy, artretyzm, migreny itp. Leki homeopatyczne są stosowane z dużą skutecznością w chorobach chronicznych, które wymagają dłuższego okresu leczenia, z którymi nie zawsze daje sobie radę medycyna oficjalna.

Homeopatyczna metoda leczenia rozwija się szeroko na całym świecie. W wielu krajach istnieją homeopatyczne szpitale, instytuty jak i gabinety lekarskie. Dla lekarzy organizuje się studia podyplomowe ze specjalnością homeopatia.

Nasza polonijna klinika leczenia naturalnego - Bloor Naturopathic Clinic może poszczycić się szeregiem pomyślnych rezultatów w leczeniu takich chorób jak: nadciśnienie, choroby wrzodowe, stawów, zapalenie prostaty, alergię, astmę, choroby skórne, migreny, zylaki, choroby nerwicowe i cały szereg innych niedomagań ludzkich.

Homeopatia z uwagi na nieszkodliwość swych leków zapewnia podstawową zasadę medycyny, wyrażoną po łacinie: "Primum non nocere", co znaczy: "Po pierwsze nie szkodzić".

**LIDIA DOBOSZ, M.D. N.D.
TEL. 534-0050**

**POLISH
CANADIAN
COMMUNITY
SERVICES
CENTER**

**1579 Bloor Str.W.,
Toronto
TEL. 533-9471**

Polish Canadian Community Services uruchamia program "Zdrowie Środowiska Społecznego". Interesuje nas odpowiedź na następujące pytania:

Jaki jest stan zdrowia populacji polsko-kanadyjskiej?

Jaki jest poziom alkoholizmu w tej populacji?

Jaki jest jej poziom znerwicowania?

Ilu Polaków musi natychmiast, ze względów lekarskich, rzucić palenie? Czemu tego nie robią, chociaż muszą?

Ilu Polaków ma bezwzględne, lekarskie wskazania do schudnięcia? Czemu tego nie robią, chociaż muszą?

Ile polskich rodzin jest w stanie ostrego konfliktu i wymaga pomocy?

Ile polskiej młodzieży jest w kontakcie z narkotykami i w jakim stopniu są oni uzależnieni?

Jaka jest sytuacja zdrowotna polskich seniorów? Ilu z nich wymaga pomocy laryngologicznej, ortopedycznej, kardiologicznej, psychiatrycznej, neurologicznej i okulistycznej?

Jaki procent polskich emigrantów nie umie korzystać z najlepszych sposobów leczenia, profilaktyki i rehabilitacji?

Co mają zrobić rodzice, gdy podejrzewają, że ich dzieci używają narkotyki?

W jaki sposób narkotyzują się nasze dzieci?

Jakie prawa przysługują rodzinie alkoholika?

Co wiedzą Polacy o AIDS i jego profilaktyce?

Co mają zrobić Polacy, gdy ich

dzieci moczą się w nocy, jękają się, mają tiki, uciekają ze szkoły?

Czy my Polacy jesteśmy smutni, czy weseli? Czy mamy szczególną skłonność do chandry?

Ilu nowych polskich emigrantów przeżywa depresję? Jak długo one trwają?

W programie „Zdrowie Środowiska Społecznego” mogą otrzymać wsparcie:

1. Osoby z zaburzeniami nerwowymi i trudnościami w przystosowaniu

2. Osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny

10. Osoby z przewlekłymi dolegliwościami kręgosłupa, bólemi krzyży, głowy, barków i karku. Seniorzy w pierwszej kolejności.

11. Osoby nadużywające leków i narkotyków i ich rodziny.

Kontakt z pracownikiem zdrowia środowiska społecznego - tel. 533-9471, prosić pana Wiktora Bodnara.

NASTĘPNE SPOTKANIE Z CYKLU „KOBIECY POMAGAJĄ SOBIE NAWZAJEM” ODBĘDZIE SIĘ 22.11.90 O GODZ. 6.30P.M. TEMAT: JAK RADZIĆ SOBIE ZE STRESEM”. DALSZE INFORMACJE W NASTĘPNYCH NUMERACH.

**WYSTAWA
PRAC MALARSKICH**

**EWY
RUDNICKIEJ**

w galerii DREAM 21
836 Yonge St.

(pomiędzy Cumberland i Yorkville)
24.X.90 - 24.XII.90

w godz. 10 am - 7 pm - poniedziałek,
wtorek, środa i sobota, w godz. 10 am
- 9 pm - czwartek i piątek.

Malarstwo optymizmu, radości
i poetyckiej zadumy.
Przebudzenie - przyszło w środku
lata

Przebudzenie i zachwyt dla świata
Przebudzenie wleciało w obłoki
Przebudzenie! Już słyszę Twe kroki

DLACZEGO EMIGROWAŁEM?

Instytut Gospodarstwa Społecznego Szkoły Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie kontynuując przedwojenne prace Instytutu zajmującego się również problematyką emigracyjną - zwraca się z prośbą do wszystkich, którzy wyemigrowali z Polski po 1945 roku o nadsyłanie do dnia 30 marca 1991 roku swoich wspomnień. Interesują nas takie sprawy jak: okoliczności i powody opuszczenia Polski (represje i prześladowania), przebieg pracy zawodowej i status społeczny uzyskany po przybyciu do Kanady, problemy związane z przystosowaniem do życia w nowym środowisku, a także Pana/Pani życie rodzinne, towarzyskie i osobiste. Prosimy również o podanie, czy utrzymuje Pan/Pani kontakty z Polską.

Objętość pamiętników nie powinna przekraczać 100 stron maszynopisu. Najciekawsze fragmenty wspomnień zostaną opublikowane w formie książki. Przewidywane są nagrody dla uczestników konkursu i honoraria autorskie. Serdecznie zachęcamy do licznego udziału w konkursie. Pamiętniki prosimy nadsyłać na adres:

**Instytut Gospodarstwa Społecznego
Szkoła Główna Planowania i Statystyki
Al. Niepodległości 162
02-554 WARSZAWA, POLSKA**

15 listopada, CZWARTEK
Alberta, Idalii, Leopolda, Maril,
Przybysława

16 listopada, PIĄTEK
Edmunda, Gertrudy, Juliana,
Małgorzaty, Marka, Radomira

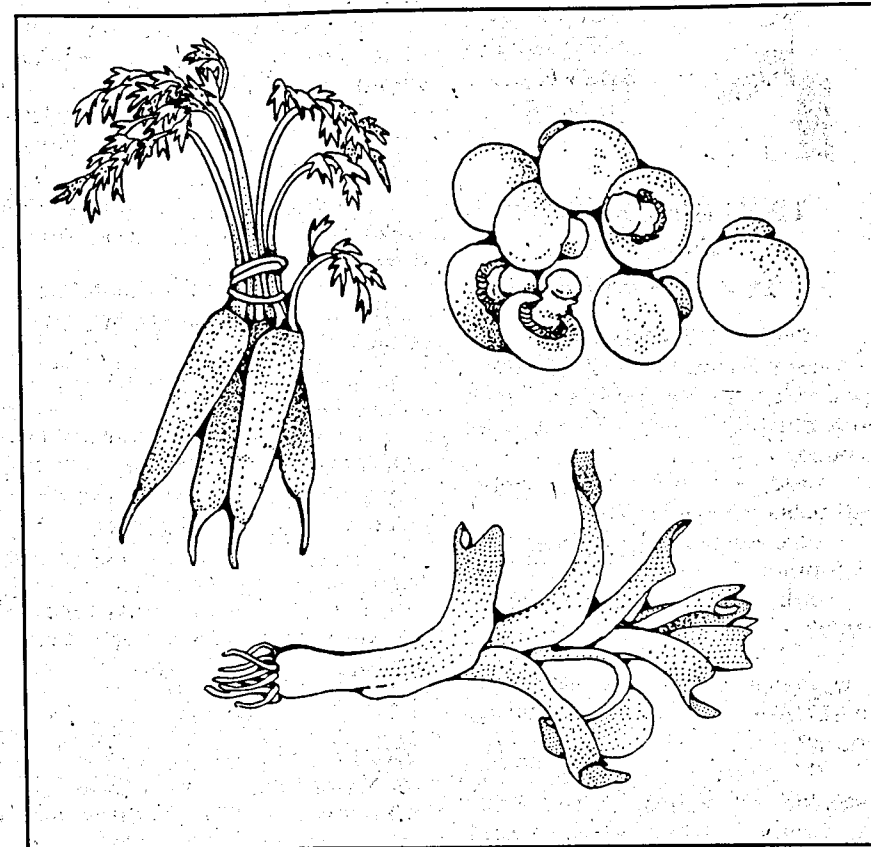
17 listopada, SOBOTA
Elżbiety, Eufemii, Grzegorza,
Salomei, Zbysława

18 listopada, NIEDZIELA
Agnieszki, Anieli, Barula,
Klaudyny, Odoni, Ottona, Romana

19 listopada, PONIEDZIAŁEK
Elżbiety, Faustyna, Matyldy,
Salomei, Seweryna

20 listopada, WTOREK
Anatola, Edmunda, Emiliana,
Oktawiusza, Rafała, Sędzimira

21 listopada, ŚRODA
Gelazego, Janusza, Konrada,
Oliwiera

JEDNA RADA

Jesień - pora przeziębień i ataków migreny. Nie zapominajmy o dobroczynnym działaniu cytryny. Sok z cytryny działa uodparniająco, odwadniająco, gasi pragnienie, ma dobroczynny wpływ na wątrobę. Cierpisz na jesienne migreny? Spróbuj filiżanki świeżo zaparzonej kawy bez cukru, zakwaszonej sokiem z połówki cytryny. Świństwo? Nie szkodzi.

**W
MIKROFALÓWCE**

Kuchenkę mikrofalową nazwano maszyną naszego wieku. Idealnie pasuje do naszego zagonionego stylu życia. Jest tania w użyciu, można ją wepchnąć nawet do sublokatorskiego pokoiku. Można w niej ugotować i podgrzać niemal wszystko oszczędzając w dodatku czasu na zmywanie i szorowaniu garów. Niektórzy używają mikrofalówek wyłącznie do odgrzewania i rozmrażania. Tymczasem w tym się da gotować i to wcale nieźle. Korzystając z różnych źródeł pragniemy Państwu zaprezentować kilka prostych polskich i

amerykańskich dań rozpisanych na mikrofalówkę. Większość z nich przygotowanych jest na kuchenkę 700 watową. Jeśli mamy mniejszą należy dodać od 15 do 25% czasu gotowania. Większość podanych dań można przygotować wcześniej i w tejże mikrofalówce podgrzać.

**CONSOMME czyli
ZUPA JARZYNOWO-
PIECZARKOWA**

W 10 MINUT!
(Dla 4 - 6 osób)

2 łyżki masła, po 3 łyżki na porcję podrobionej marchwi, cebuli, selera i porów, 100 gramów (1/4 funta) świeżych, drobno pokrojonych pieczarek, 1 litr (4 kubki) rosolu lub gorącej wody z proszkiem z kurczaka lub wołowiny (Chicken Base, tanią w Loblaws lub inną - n.p. Bovril Instant Chicken lub Beef MIX), sól i

pieprz do smaku, mogą też być rozdrobnione na grudki 2 suche grzybki.

W głębszym naczyniu nadającym się do mikrofalówki (bez metalu i nie rozgrzewające się nadmiernie) mieszamy masło, jarzyny i grzyby. Wkładamy do mikrofalówki na 3 - 5 minut nastawiając na "high", grzejemy aż jarzyny zmiękną. Dodajemy płyn rosolowy. Gotujemy 6 - 7 minut. Dosalamy i doprawiamy do smaku.

Rosolową bazę do każdej zupy też można zrobić w mikrofalówce.

Kawalki kurczaka wkładamy do sporego naczynia, zalewamy wodą. Gotujemy 15 minut na high. Zmieniamy na "medium" i pozwalamy na podgotowanie przez dalsze 40 minut. Wylawiamy mięso, oddzielamy od kości. Kroimy na małe kawalki. Chłodzimy, wkładamy do lodówki usuwając z wierzchu stwardniałą warstwę tłuszczu. Bezjarzynowa podstawa do zupy nie psuje się i może nam służyć przez cały tydzień.

Horoskop tygodnia 15 - 21 listopada

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia
Nie masz innego wyjścia jak uzbroić się w rozsądek. Dostycie nieprzemysłanych posunięć. Emocje nie są najlepszym doradcą, przemyśl sytuację na zimno. Znajomość okaże się mniej frapująca niż wyglądała na początku. Sporo słów uznania, które podbudują Twoje samopoczucie. Dobre porozumienie z Rybami, unikaj Lwa. Dzień miły - wtorek, liczba szczęśliwa - 5.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja
Nie wdawaj się w podejrzaną układy. Sprawdź wszystko dokładnie, zanim się na coś zdecydujesz. Ta cała intratność przedsięwzięcia może być bowiem tylko fasadą, za którą kryją się nieciekawe rzeczy. Wyzbądź się wreszcie naiwności, za dużo przez nią tracisz. Miłe spotkanie z Bykiem, ale unikaj Wodnika. Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa - 4.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca
Warunki, jakie Ci postawiono, są raczej dogodne. Może nie satysfakcjonują Cię w pełni, ale przejdź do porządku dziennego nad ambicjami. A wówczas łatwiej dostrzeżesz walory całej sprawy. A i ciśnienie Ci spadnie, co będzie tylko z korzyścią dla zdrowia. W końcu tygodnia niech Bliźnięta się wystrzegają kłótni z Panną. Ale Skorpion jest znakiem sprzyjającym. Dzień miły - sobota, liczba - 2.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca
Przebywasz w dosyć plotkarskim środowisku. Wszystko jest komentowane - często opacznie, dlatego też wciąż rodzą się różne podejrzenia wokół Twojej osoby. Najlepiej więc odsunąć się na ubocze. Bardzo Cię podbuduje wzrost zawodowego prestiżu. Trzymaj się z Koziorożcem. Unikaj Wagi. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 5.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia
Masz sporo atutów w rękę, czemu ich nie wykorzystujesz? Na co czekasz? Rozgrzewaj poważną partię, rób to odważnie. Póśrodk, unik, wahania nie doprowadzą do celu. Bardzo miłe spotkanie. Przekonasz się, że metoda szufladkowania ludzi nie jest najlepsza. Sympatyczna rozmowa z Baranem wiele wyjaśni. Unikaj kontaktów z Bykiem. Dzień ważny - piątek, liczba szczęśliwa - 9.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września
Tydzień wciąż nerwowy, sprawa, którą żyjesz jeszcze się nie skończy. Weź pod uwagę fakt, że jej definitywne rozwiązanie będzie się przeciągać i zmień swój do niej stosunek. Zupełnie ostatnio zatraciłeś przyrodzony optymizm. Na szczęście rozwój wydarzeń będzie wyjątkowo pomyślny, więc przestań się gryźć na zapas. Dobra wiadomość z daleka. Sprzyja Strzelec, ale unikaj Skorpiona, dzień ważny - poniedziałek, liczba - 6.

WAGA: 23 września - 23 października
Najważniejsze w najbliższym czasie będzie opanowanie zdenerwowania i niecierpliwości. Sprawa rzeczywiście przeciąga się ponad miarę, ale to przecież nie żaden powód do aż takiego sfrustrowania. Daje tu znać o sobie Twoja nieznosna cecha - działanie na łapu-capu. Ale z jakimi efektami? Dowody przyjaźni od Wagi, ale na Ryby nie licz! Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 8.

SKORPION: 24 października - 22 listopada
Pomyślny rozwój spraw sercowych. Spadnie Ci wielki kamień z serca. Lekki i radosny nastrój zostanie jeszcze podbudowany korzyściami finansowymi, które niespodziewanie spłyną do Twojego portfela. W domu spokój. Lekkie choroby dzieci. Pod koniec tygodnia szukać należy rady Koziorożca, ale unikaj Raka. Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa - 3.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia
Kłótnie, zerwania, godzenie się... Taka właśnie huśtawka uczuć i postaw mogłaby nawet wielu zważyć z nóg. Zdecyduj się na coś, podejmij decyzję. Miło Cię zaskoczy propozycja. Żyjesz ponad stan, nie dziw się więc, jeśli zastrajkuje i Twój organizm i... bank. Warto mieć zaufanie do Lwa. Unikaj zwady z Bliźniętami. Dzień ważny - wtorek, liczba - 3.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia
Rozwój wypadków kręgu spraw zawodowych dosyć nieoczekiwany. Na razie nie podejmuj żadnych decydujących kroków. Czekaj. Masz przecież przyrzeczenie w zanadrzu. Bardzo miłe spotkanie, utwierdzisz się w przekonaniu, że druga strona traktuje rzecz poważnie. Starzy znajomi zaczną budzić wątpliwości. Szkoda, że tak późno. Wymiana zdań z Wagą, nie dopuszczaj do kłótni. Dzień ważny - sobota, liczba szczęśliwa - 5.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego
Nie uspokajaj swoich wątpliwości, domagaj się konkretnych działań. Zbliża się okres dogodny do różnych zmian. Także w życiu osobistym. Tu sytuacja dojrzała do radykalnych kroków. Proponowane Ci warunki są wcale dogodne, nie ma co targować się o szczegóły. Swoim postępowaniem trwonisz dotychczasowe osiągnięcia. Bliźnięta Ci sprzyjają, ale na Raka specjalnie nie licz! Dzień ważny - poniedziałek, liczba - 8.

RYBY: 19 lutego - 20 marca
Początek tygodnia nieco nerwowy, potem emocje zaczną opadać, bo też nie będzie powodów do zdenerwowania, o ile, oczywiście, sam ich nie sprowokujesz. Twoje osobiste kłopoty zaczną się uładzać, ale zajmij się z większą troskliwością dziećmi. Zaufaj Koziorożcowi, ale nie daj się zaskoczyć Skorpionowi. Dzień ważny - czwartek, liczba - 9.

ECHO POLECA

• **Kyoko Takezawa** - japońska skrzypaczka wraz z dyrygentem Andrew Davis i Toronto Symphony w Royal Thomson Hall, 60 Simcoe St., tel. 593-4828, 21, 22, 24, 26 listopada.

• Jedyny w swoim rodzaju kanadyjski jarmark bożonarodzeniowy od 22 listopada do 2 grudnia z udziałem 500 artystów w Automotive Building Exhibition Place, tel. 960-3680.

• 37 z kolei torontoński Antigue Show od 21 do 24 listopada w Queen Elizabeth Hall Exhibition Place. Tel. 461-8170.

• Wystawa psów "Caledon Kennel Association Dog Show" od 23 do 25 listopada w International Center, 6900 Airport Rd. Mississauga, tel. 832-2507.

• Doroczny "Open House" organizuje Art Gallery of Ontario z szeroką gamą rozrywek dla całej rodziny. 24, 25 listopada, 317 Dundas Str. W. tel. 977-0414.

• Z okazji obchodów szwedzkiego święta Świętej Lucji, The Swedish Women's Educational Association zaprasza na klermasz rękodzieła i przysmaków szwedzkich 24 i 25 listopada, York Quay Center, 235 Queens Quay West, tel. 973-3000.

• Wystawę wspaniałego malarstwa Ewy Rudnickiej w galerii Dream 21, 836 Yonge Str., Toronto (pomiedzy Yorkville i Cumberland). Wystawa czynna od 24 października do 24 grudnia.

ECHO POLECA DZIECIOM:

• Cuda przyrody - opowieści o niej, teatrzyk kukielkowy, filmy przyrodnicze, dyskusja o psach, kotach i dinozaurach proponuje w cyklu Children and the environment Royal Ontario Museum, 100 Queens Park, 25 listopada, tel. 586-5797.

• Z tej samej serii atrakcje i spotkania z ulubieńcami dziecięcej publiczności: Magic Mike'm, Heleną i jej zaczarowanym koszykiem oraz ze Świętym Mikołajem oferuje Art Gallery of Ontario, 317 Dundas Str. West, tel. 977-0414

O ZAKŁĘTEJ KRÓLEWNIE

Na wzgórzu, w pobliżu miasteczka Ilża wznoszą się ruiny starego zamczyska. Bierze w nich początek strumyczek, który w dole urasta do rzeczki, zwanej Ilżanką. O tym strumyczku powiadają, że wodę ma słoną i gorzką jak lzy i tłumaczą, że powstał z łez zakłętej, nieszczęśliwej królowy.

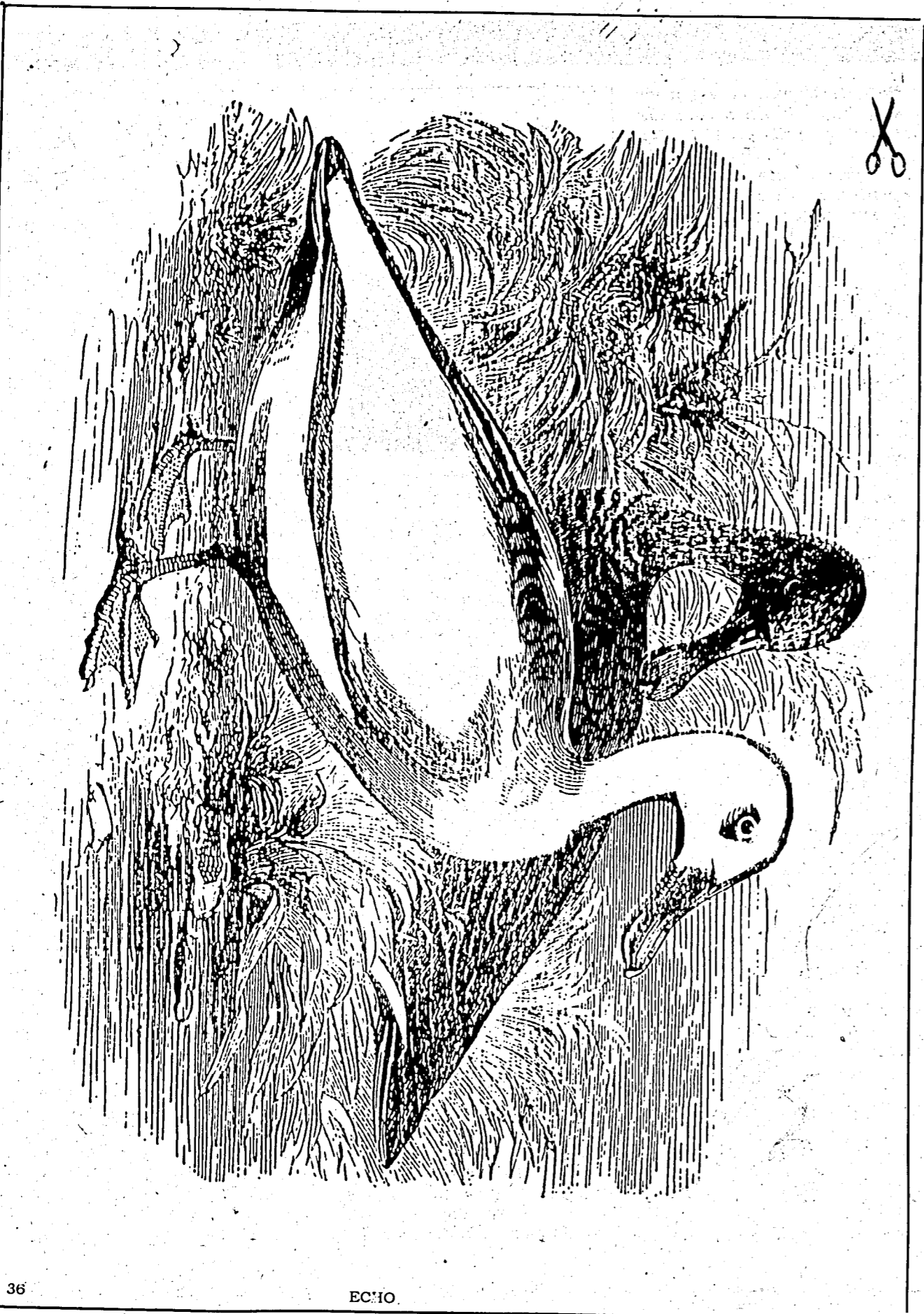
W dawnych czasach żyła w tym zamku zła królowa. Bogata i skąpa nie zaznała nigdy szczęścia ni spokoju. Gnębiła ją wieczna zawiść i żądza władzy. Nie chciała się nią dzielić ani z mężem ani z synem. Mąż jej znikł gdzieś któregoś dnia. Mówiono, że wyprawił się na daleką wojnę. Syn ożenił się i mieszkał w zamku. Bardzo nie podobała się królowej śliczna i młodziutka synowa. Widziała w niej niebezpieczną rywalkę. I postanowiła się jej pozbyć, wykorzystując swe czarodziejskie umiejętności. Przemieniła się w czarną kaczkę i w tej postaci pokazała się królownie. Łaszac się, drepcząc i kwacząc zwabiła dziewczynę do podziemia zamku. I w podziemiach rzuciła na nią zły czar. Zamieniwszy ją w śnieżnobiałą kaczkę uciekła zostawiając przerażoną królowę - kaczkę w piwnicach.

Wróciwszy do swej postaci, kazała zła królowa piwnicę zamurować, by jej królowna nie uciekła. Mijały tygodnie. Z dziewczęcych łez powstało w podziemiu jeziorko i strumyczek, który zaczął mur złobić. Złobił go tak długo, aż powstała w murze wyrwa i popłynęła rzeczka łez w dół zamkowego wzgórza. Wy płynęła tą rzeczką śnieżnobiała kaczkę. Wyszedszy na światło dzienne, szczęśliwie wróciła do dawnej, ludzkiej postaci młodej królowy.

Widząc to zła matka królowa przybrała ponownie postać czarnej kaczkę i odfrunęła z zamku umknawszy kary.

Zamkowa rzeczka pozostała do dziś. Nazwano ją "Jej lza", by po latach zmienić brzmienie nazwy miasteczka na Ilża, a rzeki na Ilżanka.

SPOD PARAGRAFU

Wyjeżdżając na stałe do Kanady przywoziłam z Polski skrzyneczkę starej rodzinnej biżuterii i kilka "kupów" z moich wyjazdów do ZSSR. Rodzinnych skarbów pozbywać się nie zamierzam, choć kusi mnie, by dowiedzieć się jaka jest ich wartość, choćby ze względów spadkowych.

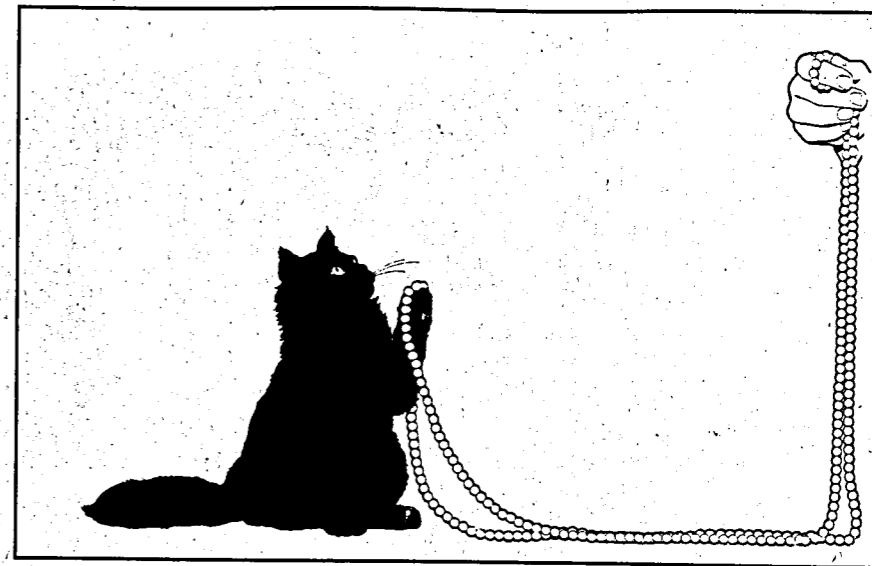
Aniela z Kitchener

Z wielu względów warto znać wartość posiadanej biżuterii. Także ze względów ubezpieczeniowych. Nie jest ona bowiem objęta typowym ubezpieczeniem mieszkania. Najprościej udać się do jubilera. Można skorzystać z referencji znajomych, choć bywają one zawodne. Należy szukać, zwłaszcza w odniesieniu do wyceny kamieni szlachetnych, osoby posiadającej tytuł "graduate gemologist" w skrócie G.G. Osoba taka ukończyła zwykle specjalistyczne kursy w dziedzinie gemologii GIA. Dobrze jest, gdy jubiler może się wylegitymować przynależnością do Canadian Jewellers Association (CJA). Do zwiazku należy 1700 jubilerów w Kanadzie. O przynależności do organizacji można się upewnić w jej dyrekcji w Toronto (416) 480-1424.

Dobrze jest też sprawdzić jak długo nasz jubiler siedzi w biznesie, czy sprzedaje masówkę, czy dokonuje napraw; jaki rodzaj usług oferuje w swym sklepie. Starą biżuterię powinien wyceniać ktoś, kto uchodzi za znawcę antyków.

Biżuteria nie jest dobrą inwestycją. Może natomiast służyć jako asekuracja finansowa. Choć nie tak pewna, jak dawniej. Jako wyrób podlega modom i nie zawsze typ wykonania i fason znajduje nabywcę. Trudno też liczyć na wielki skok cen. Część z nich zresztą już została zmonopolizowana. Rynek diamentów podlega nieomal całkowicie kartelowi De Beers International. Stanowi to zarazem jednak gwarancję przed dewaluacją. Można się więc spodziewać, że ewaluacja brylantów, jaką dokona dla nas jubiler będzie względnie trwała.

Wycena by miała wartość dla celów ubezpieczeniowych czy testa-

mentowych musi być na piśmie. Koszt wynosi od 35 do 65 dolarów od sztuki. Możemy przyjąć, że jest prawidłowa, gdy obejmuje:

- opis większych kamieni - wielkość, wagę, kształt i styl cięcia,
- kolor kamieni, klarowność, intensywność barwy,
- opis drobniejszych kamieni z podaniem ich liczby i wartości,
- charakterystyka łańcuszków, bransoletek, broszek i innych wyrobów z metali szlachetnych - podana powinna być waga, styl, wzór, sposób wykonania wyrobu (na zamówienie, wyrób masowy),
- wycena powinna też uwzględniać cenę wyrobu jaką trzeba by było dziś za niego zapłacić. Należy prosić o podanie tzw. "average retail value".

Musimy pamiętać, że od jubilerów i wyceniaczy nie wymaga się specjalnych kwalifikacji w Kanadzie. Stąd możemy nadziać się na kompletnego amatora i pośrednika sprzedaży masówki. Zdarzają się jednak w tym fachu osoby ze stopniem Gemological Institute of America lub z doświadczeniem europejskim sięgającym okresu międzywojennego. Młodszy jubilerzy mają natomiast często lepszą orientację w bieżącym rynku złota i kosztowności. Agencje ubezpieczeniowe chętnie wskażą osobę, która potrafi dokonać właści-

wej wyceny. Polecają też nowy rodzaj usług, wynaleziony w 1970 roku, który jest holograficznym zapisem wyglądu i struktury drogich kamieni szlachetnych - diamentów, szmaragdów, szafirów i rubinów, z których każdy jest jedyny na świecie. Kosztuje to około 35 dolarów za sztukę i pozwala na odzyskanie skradzionej biżuterii, gdy ponownie znajdzie się na rynku. Dla tych samych celów można sfotografować długim obiektywem nasze skarby, choć identyfikacja taka może być zawodna. Często życzy jej sobie kompania ubezpieczeniowa. Zdjęcie i szczegółowy opis jest przydatne przy testamentowym zapisie, zwłaszcza gdy obejmuje on liczne skarby rodzinne.

Sprzedaż biżuterii w Kanadzie może się okazać rozczarowaniem. Ceny są wprawdzie wyższe niż w kraju, ale trudno znaleźć np. amatora na współczesne sowieckie wyroby. Z kolei w sklepach specjalizujących się we wschodnioeuropejskim imporcie trudno uzyskać oczekiwaną wysoką cenę. Oficjalna wycena sowieckich drobiazgów może być również zbyt kosztowna w stosunku do ich rynkowej wartości. W sprzedaży trzeba użyć doświadczenia i sprawdzić ceny w różnych sklepach.

TEMIDA

Wszystkie naprawy samochodowe

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29,95
Hamulce tylne - \$59,95
Hamulce przednie - \$84,95
Tłumiki od \$40,05
(installed, Lifetime Guaranty)

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut

251-2203, po polsku 274-8229

Thruway Muffler & Brakes Centre

3090 Lakeshore Blvd. W. Toronto

Druga lokalizacja w SCARBOROUGH - TEL. 297-4800

Islington

CHRYSLER PLYMOUTH

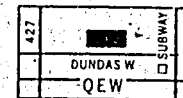
5476 Dundas Str. West, Islington, Ont. M9B 1B6

TEL. biuro: 239-3541, dom: 429-5494

ADAM MEDYNA

Sales & Leasing Consultant

Sprzedaj i leasing samochodów nowych i używanych
Golf, Dodge - Plymouth,
samochody osobowe, vany, pick-ups

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

Inż. ANDRZEJ BOGUCKI

ANDRZEJ KOZIARSKI

Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZASWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców (przód i tył) + części **\$49.99**

Wymiana oleju + filtra (do 5 litrów oleju) **\$19.99**

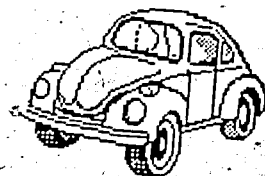
w tym **POLECAMY:**

- 86 Ford Escort Automatic
- 83 Ford Escort Automatic
- 83 Dodge Colt Automatic
- 84 Plymouth Reliant Kombi. Air Cond.

1541 - A The Queensway,
Toronto, Ontario M8Z 1T8

252-0226

Najlepiej zadzwoń
o silnik - używając

AUTO DRIVING SCHOOL
The Helpful Professionals

Wojtek Antczak

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat. "G")

270-8145

res. **536-5454**

bus.

900 Dufferin St. ste 215
Toronto, Ontario

KAPITALNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem

objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

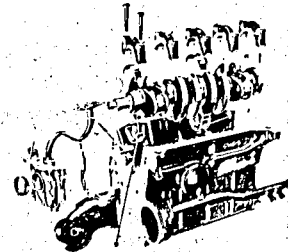
CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowym i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazyjna sprzedaż części zamiennych do silników

FORTE zabezpieczy Twój motor

537-2529

483 DUPONT STREET (przy Bathurst)

537-5857

ZAPRASZAM
WSZYSTKICH
PAŃSTWA
DO DUFFERIN
MAZDA

Tel. 789-4521

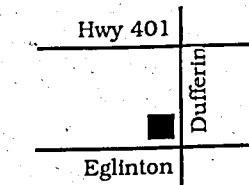
ELŻBIETA KORZYCKA

Naczelny Kierownik ds. Sprzedaży

Wszyscy Państwo zainteresowani kupnem, obejrzeniem lub sprawdzeniem naszych cen, proszeni są o skontaktowanie się ze mną. Dlaczego? Ponieważ:

- Mazda oferuje najlepszą gwarancję samochodową w biznesie
- Samochody Mazdy stały się najbardziej popularnymi w ostatnich latach. Mazda bije rekordy w sprzedaży - przez ostatnie dwa lata
- Oferuję również duży wybór samochodów używanych, różnych marek i w różnych cenach
- Załatwiam pożyczki na miejscu
- Pomagam także w załatwieniu dogodnych ubezpieczeń na nowo zakupiony samochód
- Znam mój zawód bardzo dobrze, więc będziecie Państwo obsłużeni fachowo

DO ZOBACZENIA
W DUFFERIN
MAZDA

2460 Dufferin St.,
Toronto, Ont.

NR 155 • 15 - 21 LISTOPADA 90

Arnold Penk

Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors

ADDISON ON BAY LTD.

SALES & LEASING

832 Bay St. (przy College), Toronto, Ont.

Nowe samochody 90 i 91.

Posiadają 3-letnią gwarancję na wszystko

10,9% oprocentowanie pożyczek
na wszystkie modele

Wielka wyprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu 1 Szeroki wybór nowych i używanych samochodów 1 Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję 1 ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę, poleca tania ubezpieczenia, uwzględniając zagraniczne prawa jazdy. Osoba bista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym; trzeba wiedzieć z kim przeprowadzić tak poważną transakcję. ARNOLD PENK został wyróżniony przez GM jako Gold Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić: 964-3211 lub do domu:

731-0757 o każdej porze, podając nazwisko i numer telefonu.

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE (TORONTO)

CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej strony budynku)

Tel. 762-9523

otwarta

codziennie od 10⁰⁰ - 2⁰⁰ po poł. i od 7⁰⁰ - 9⁰⁰ wiecz., we wtorki tylko od 10⁰⁰-12⁰⁰ po poł., soboty od 10⁰⁰-12⁰⁰ po poł.

W 35 ROCZNICĘ

ogłasza następujące

NOWE USŁUGI:

- Karty kredytowe - Master Card
- American Express - Money Orders
- American Express - Travellers' Cheques
- Oplaty rachunków - telefon, elektryczność, gaz oraz

przypomina, że oferuje

- Konta depozytowe 8 1/2%
- Certyfikaty depozytowe 11%
- RRSP 10 1/2%
- RRIF 10%

Pożyczki personalne, "line of credit" i hipoteczne

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

**UNICAR
AUTO COLLISION
& Paint Centre**

naprawy powypadkowe • prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją
Bezpłatne kosztorysy napraw • rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi
• Holowanie • samochody zastępcze
• Kompletne malowanie TYLKO \$ 600

Południowe Etobicoke, 81 Shorncliffe Rd.,
TEL. (416) 239-7377

Manufacturers
ManuVie

JERZY SZEMPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Mutual of Omaha Insurance Company

na życie • biznesu
UBEZPIECZENIA dla odwiedzających
w razie choroby lub wypadku
plany finansowe zabezpieczające dzieci
plany emerytalne RRSP

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

WYCIECZKI
ZAPROSZENIA
WIZY

WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -
100 dni TYLKO \$ 135.00
BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

185 Roncesvalles Ave. TEL.: 588 - 0039

MANICURE, PEDICURE,
MAKE UP
ARTYSTYCZNY
w Twoim lub moim
domu
TEL. 766-3664

**RENEWAL
CONSTRUCTION
& DECORATION**

Instalacje elektryczne,
renowacje łazienek, kuchni,
wykładziny, kafelki,
wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212 lub 742-1302

Halina Baranowska
MA, A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubez-
pieczenia na życie, zdrowie, plany
emerytalne RRSP, dożywotnie renty,
ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
Suite 625 - 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

Tel. bus. 622-1115

**NEW YORK LIFE
INSURANCE COMPANY**

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO
Planowanie finansowe i ubezpieczenia
• LIFE INSURANCE - na życie
• DISABILITY - chorobowe
• MORTGAGE - hipoteczne
• GROUP, BUSINESS - handlowe
• RRSP, ANNUITY - emerytury
• VISITORS - dla odwiedzających
Po bliższe informacje proszę dzwonić
Biuro: 225-6525 Dom: 858-0129

Andrzej
Krysiak

**HUMBERVIEW
INSURANCE
BROKERS LTD.**

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.

TEL.: 531 - 4647

FAX: 531 - 2396

INSURANCE NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY

GRAND FLOORS

Solidne układanie,
cyklinowanie,
lakierowanie (Stain)
podłóg drewnianych
po niskich cenach.
NAJLEPSZA JAKOŚĆ,
darmowa wycena.
GRZEGORZ - BARRIE
(705) 721-6852

**PROFESSIONAL
RESUME WRITING**

Piszę resume i cover letter.
Przygotuję do interwiew.
EWA DUBISKA
TEL. 925-8128

**KOESPONDENCYJNY
KLUB TOWARZYSKI
POZNAJMY SIĘ**

Poland • Canada • USA • Australia
PRAGNIESZ NOWEJ
ZNAJOMOŚCI, PRZYJAŹNI...
MIŁOŚCI?

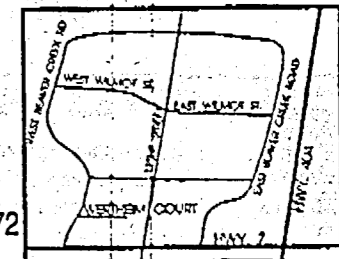
Prześlij zaadresowaną do
siebie kopertę ze znacznikiem,
a dyskretnie otrzymasz
bezpłatne informacje, które
mogą zmienić Twoje życie.
1540 Bloor St. W.,
Suite 100(C)
Toronto, Ont. M6P 1W7

UPRZEJMIIE
ZAWIADAMIAMY
SZANOWNYCH
PAŃSTWA, ŻE Z
DNIEM 1.12.1990 r.
ZMIENIAMY
LOKALIZACJĘ
NASZEGO BIURA

NASZ NOWY ADRES:

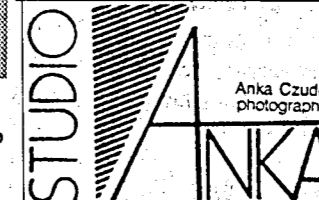
Park Place Corporate Centre
15 Wertheim Court, Suite 401-2-3
Richmond Hill, Toronto, Ontario
Canada L4B 3H7
TEL. (416) 882-5475 FAX (416) 882-5472

UNITY TRAVEL

Właściciel: Karol Jarząbek

Posiadamy na składzie zawsze
świeże mięsa, wędliny własnego
wyrzobu, smaczne i świeże oraz
importowane z Polski i Europy
artykuły spożywcze.
105 Roncesvalles Ave.
TORONTO

2374 Bloor St. West. Toronto
(416) 769-4488

LOTUS 1-2-3 oraz
Word Perfect
niezbędne w pracy biuro-
wej programy komputerowe
**POZNASZ NA KURSACH
PROWADZONYCH
PO POLSKU**
Adres: Arkadia Training
Centre
1600 Bloor St. West
TEL. 533-8011

**Dr. JOLANTA
JASTRZEBSKA**

lekarz ogólny
• Choroby skóry
• Choroby dzieci
Przyjmuje od pon. do
piątku od 13 do 19:39,
w soboty od 9:30 do 13.
TEL. 588-7878
2333 Dundas Str. W. 404

**BIOENERGO-
TERAPEUTA**

diagnozuje i leczy
zakłócenia układu
krążenia i przewodu
pokarmowego, migreny,
nerwobóle, reumatyzm
i niedomogi kręgosłupa,
choroby lokomocji,
usuwa drętwienie
i niedowład kończyn
TEL. 234 - 9692

**KAWIARNIA
W EUROPEJSKIM
STYLU**

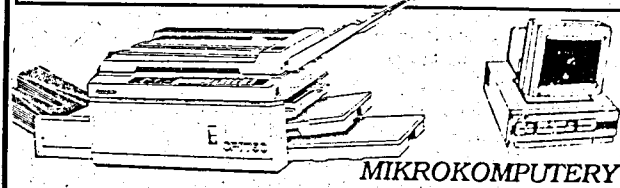
Wznawia swoją działalność
Otwarta codziennie: od 11 am do 11 pm
piątki i soboty do 1 am
FAMILY PARTY, PRZYJĘCIA, WESELA, CHRZCINY,
BANKIETY, ITP.
King-Sheppard Square Shopping Centre.
2560 Sheppard #3, Mississauga
TEL. 277-5561

JEŻELI PRAGNIECIE
WZBOGACIĆ I UROZMAIOCIĆ
SWOJE PRZEŻYCIE
MIŁOSNE POTĘGUJĄC
INTYMNA ROZKOSZ
oferujemy Wam:
oleje, kremy, wibratory,
gry miłosne i dużo, dużo więcej
atrakcyjnych produktów, które
pomogą Wam odkryć nowy i
cudowny świat rozkoszy.
Prześlij gotówkę, czek lub
Money Order na \$5 katalog.
J & B SERVICES
6478 YONGE ST.
P.O. BOX 37096
WILLOWDALE, ONT. M2M4J8

TIPS Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (całą dobe)
FAX 890-6092

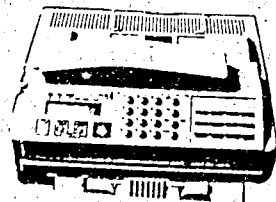
Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej

MIKROKOMPUTERY

KOPIARKI

- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

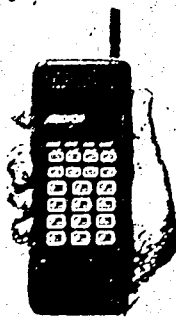
SHARP FAXY

TIPS Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (całą dobe)
FAX 890-6092

Oferujemy pełny wybór telefonów przenośnych i samochodowych najlepszych światowych firm!

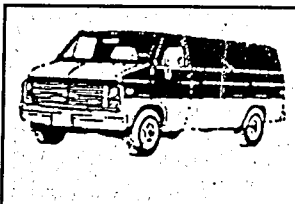
- 5-letnia gwarancja na wybrane modele
- gwarantowane najlepsze ceny i serwis
- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe (Trade in)
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI!

CANTEL APPROVED AGENT

Marko - Polo Transport

UWAGA RODACY!
ZAMIESZKALI NA TRASIE
WINDSOR - LONDON - TORONTO

Z przyjemnością zawiadamiamy, że została uruchomiona gorąca linia odbioru pasażerów na lotnisko w Toronto i Montrealu oraz z powrotem. Specjalnie przygotowany autobus zawiezie Was szybko i wygodnie.

Po bliższe informacje proszę dzwonić 1-519-473-1096

VIDEO z POLSKI
66 Oakmount Rd. Ste 1211
Toronto, Ontario M6P 2M6
(416) 769-7868

Lech Prusiński
NAJSTARSZE
POLONIJNE
BIURO POMOCY
IMIGRACYJNEJ
W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie — niezależnie od ich obecnego statusu — że nasze biuro udziela bezpłatnie porad we wtorki w godzinach 12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

ADWOKACI

MALICKI and MALICKI
Marek S. Malicki
Adwokat

3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250

Złatwia sprawy:
- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy matrymonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki

... przychodzi z pomocą każdemu, kto ma problemy z prawem karnym
Auto - 580-6445

adwokat
KRZYSZTOF PREOBRAŻENSKI
dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:
99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

FIRMA ADWOKACKA
MICHAEL CZUMA ASSOCIATES

Oferuje doświadczenie i efektywną pomoc w sprawach KARNYCH

- Prowadzenia samochodu w stanie nietrzeźwym (impaired driving)
- Napaści (assaults) • Kradzież (theft)
- oraz we wszelkich sprawach podlegających kodeksowi karnemu, włączając sprawy sądowe i apelacje na wszystkich szczeblach sądownictwa

Mec. Michał Czuma, L.L.B.

599 - 5799

481 University Ave., Suite 502
Toronto, Ontario M5G 2E9

UWAGA POLSCY IMIGRANCY!
OSOBY ZAINTERESOWANE NAUKĄ JĘZYKA ANGIELSKIEGO, KTÓRE NIE MOGĄ KORZYSTAĆ Z OBECNIE ISTNIEJĄCYCH KURSÓW

Ośrodek Pomocy Polskim Imigrantom w kooperacji z Ministerstwem Imigracji i wydziałami Oświaty organizuje dodatkowe kursy języka angielskiego (English as a second Language) z opieką nad dziećmi poniżej lat 5. Utworzone też będą osobne klasy dla osób starszych z programem dostosowanym do ich potrzeb. Lokalizacje i godziny będą podane po zarejestrowaniu się telefonicznie lub osobiście w Ośrodku, 206 Beverley Str., Toronto, tel. 979-2017, 979-8756 w godz. 10:00 - 4:00 od pon., do czwartku. Możliwość subsydiowania kosztów przejazdu.

J.GASZYŃSKA, dyrektor

NAJNIŻSZE CENY TOWARÓW DO POLSKI

Dostawy do Polski w cyklu 14-dniowym. Dowolnie zestawiaj skład paczki. Zamówienie minimum 5 kg.

Ilość	Nazwa towaru	Cena CDS	Razem
..... x 1 kg	Cytryny	2.60 =
..... x 1 kg	Pomarańcze	2.60 =
..... x 1 kg	Grejpfruty	2.60 =
..... x 1 kg	Mandarynki (Istpd-kwcn)	2.80 =
..... x 100 g	Czekolada gorzka	0.90 =
..... x 100 g	Czekolada mleczna	0.90 =
..... x 100 g	Czekolada orzechowa	1.00 =
..... x 400 g	Bomboniera	4.00 =
..... x 300 g	Cukierki witaminowe	3.40 =
..... x 6 op	Guma do żucia	3.00 =
..... x 250 g	Kawa ziarnista brazyl.	2.40 =
..... x 1 kg	Kawa ziarnista brazyl.	8.00 =
..... x 3 kg	Kawa ziarnista brazyl.	20.00 =
..... x 100 g	Herbata cejlońska	1.60 =
..... x 25 szt.	Herbata expr. norm.	1.30 =
..... x 25 szt.	Herbata expr. różana	1.30 =
..... x 400 g	Herbata instant cytrynowa	2.50 =
..... x 800 g	Czekolada w proszku	4.80 =
..... x 250 g	Kakao	2.00 =
..... x 200 g	Rodzynki kalifor.	1.30 =
..... x 200 g	Migdały kalifor.	2.30 =
..... x 200 g	Wiórki kokosowe	1.60 =
..... x 400 g	Pasta czekol. orzech.	2.70 =
..... x 500 g	Margaryna mleczna słońecz.	2.00 =
..... x 1 l	Olej jadalny słońiecznikowy	4.00 =
..... x 500 g	Ryz	1.80 =
..... x 500 g	Mąka kartoflana	1.90 =
..... x 3 op	Budyń czekol. i wanil.	1.40 =
..... x 5 kg	Cukier	6.50 =
..... x 500 g	Pieprz czarny	6.00 =
..... x 100 g	Sardynki w oleju	1.20 =
..... x 190 g	Filet śledziowy w pom.	1.40 =
..... x 200 g	Ser żółty krojony	1.90 =
..... x 450 g	Szynka w puszcze	4.50 =
..... x 340 g	Szynka mielona	2.50 =
..... x 1 l	Sok pomarańczowy	2.60 =
..... x 580 g	Ananas plstr. w puszcze	2.50 =
..... x 840 g	Brzoskwinie w puszcze	3.00 =
..... x 3 szt.	Piwo w puszcze	3.00 =
..... x 200 g	Orzeszki ziemne solone	1.30 =
..... x 1 szt.	Pasta do zębów (fluor.)	1.40 =
..... x 3 szt.	Mydło toaletowe Fa	3.00 =
..... x 3 kg	Proszek do prania	11.00 =
			Razem =

Ubezpieczenie i dostawa paczki:
BEZ OPŁAT w Kanadzie i w Polsce.

Załączam Cheque lub Money Order na sumę ogółemCDS

NADAWCA: tel.:

ODBIORCA: tel.:

Zlecenia przyjmuje: **COPYA-TRADE**
291 Lois Crescent, TIMMINS, ONT. P4P - 1G6
TEL. 705-268-6875 (po 6 pm); TEL. 416-266-1456 (po 6 pm);
FAX 705-268-9181 (bez przerwy)

\$ KORPORACJE **\$ PROFESJONALIŚCI** **\$ OSOBY INDYWIDUALNE**

INWESTYCJE W POLSCE I NA WĘGRZECH

26 GLENADEN AVE. EAST, TORONTO, ONT. M8Y 2L3
\$ Skorzystaj z wypróbowanych wieloletnich strategii odpisów podatkowych
\$ Zaoszczędź setki dolarów dzięki naszym mało znanym technikom planowania podatkowego
\$ Nie trać czasu na zapoznanie się z przewodnikiem Urzędu Podatkowego, który nie ujmuje wielu dozwolonych odpisów
Zdaj się na fachowe i dyskretne usługi firmy
Piotra Chwalisza

CHWALISZ TAX
& BUSINESS CONSULTING INC.

\$ Stosujemy przepisy prawa podatkowego na korzyść Klienta!
\$ NIE ZWLEKAJ - ZADZWOŃ DZISIAJ!
TEL. (416) 233 - 2804 FAX: (416) 233 - 3583

\$ PROWADZENIE KSIĄG

\$ PRZYGOTOWYWANIE SPRAWOZDAŃ

KONSULTACJE W SPRAWACH FINANSOWYCH

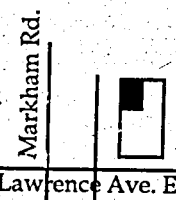

Dla Polonii w SCARBOROUGH
EXPOL

Przedstawiciel
Pekao i Polimexu

- zaproszenia, wizy, paszporty
- paczki morskie i lotnicze
- zestawy żywnościowe i leki
- sprzęt RTV, maszyny, samochody
- przekazy na konta i gotówka do rąk
- ubezpieczenia dla odwiedzających

3630 LAWRENCE AVE. E. # 26
TEL. (416) 438-5656

BLOOR NATUROPATHIC CLINIC

Leczenie środkami naturalnymi:
zioła, akupunktura, homeopatia, hydroterapia,
komputerowa analiza diety

Lidia Dobosz, M.D.(P), N.D.
Halina Sroczyńska, M.D.(P), N.D.

1595 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario M6P 1A6
TEL. 534-0050

DR. TERESA MIRECKA
DERMATOLOG Z POLSKI

Uprzejmie informuje o otwarciu gabinetu
kosmetyki leczniczej i elektrolizy
w Mississauga

2155 Cawthra Rd. (pomiędzy Queensway i Q.E.W.)
TEL. 949-8461

465 PHILLIP STREET
WATERLOO, ONTARIO
N2L 6C7

REALTY LTD. REALTOR

MARIOŁA BRODA

oferuje usługi w okręgu Kitchener, Waterloo

- KUPNO-SPRZEDAŻ • WYCENA NIERUCHOMOŚCI
- POMOC W FINANSOWANIU

Dom. (519) 725-1821 Biuro (519) 746-8086

KINGSWAY MEAT PRODUCTS & DELICATESSEN LTD.

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych polskich rzeźników według tradycyjnych polskich receptur

CENY KONKURENCYJNE

Wszystko na temat emigracji do Kanady w księżce
Janusza Zalewskiego
JAK EMIGROWAĆ DO KANADY?

- wszystkie, uaktualnione sposoby pozostania w Kanadzie;
- rodzaje wiz i kategorii kandydatów;
- system punktowy i listy zawodów preferowanych;
- tymczasowe zezwolenie o pracę i naukę;
- jak zostać obywatelem Kanady

Stron 152, cena \$13.50 plus \$1.50 porto
Universal Publishing Company
P.O. BOX 1916, EDMONTON, ALBERTA T5J 2C3

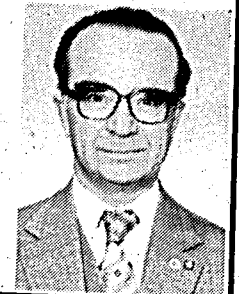

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

HENRY A. RASTON

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022
1600 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

CHIN

RADIO/TV INTERNATIONAL
Polski Program Radiowy
ECHO OJCZYŹNY

Redagują dla Polonii i o Polonii:
KRYSTYNA I RYSZARD PIOTROWSCY

- Wiadomości z Polski
- Informacje o życiu i działalności środowiska polonijnego w Toronto, Kanadzie i na całym świecie
- Wywiady z politykami, ludźmi nauki i rozrywki
- Muzyka i piosenka
- Koncert życzeń

TEL. 531-9991 od 10-11
TEL. 568-1489

Od poniedziałku do piątku na fali FM 100.7
od godz. 10:30 do 11:30 rano.

P.O. Box 26 STN "A" Mississauga, Ont. L5A 3A1

POLART
DISTRIBUTION
CENTRE

POLART DISTRIBUTION CENTRE

925 Rathburn Rd. East,
Mississauga, Ont. L4W 4E7
Tel: (416) 848-1020 • Fax: (416) 848-4296

• **PONAD 100 TYTUŁÓW** • **KOPIE NAJWYŻSZEJ, PROFESJONALNEJ JAKOŚCI** • **COMIESIĄC KILKANĄSIE NOWYCH POZYCJI** — **OTO NASZA OFERTA NA ROK 1990 W TEJ CHWILI DYSPONUJEMY M.I.N.:**

KLASYKA
Krzyżacy \$69 • Noce i Dnie* \$69 • Pan Wołodyjowski* \$69 • Nad Niemnem \$69 • Chłopi* \$69 • Lalka* \$48 • Doktor Judym* \$48

KOMEDIE
Miś \$42 • Misja specjalna \$48 • Och, Karol \$42 • Co mi zrobisz, jak mnie złapiesz \$42 • Cesarskie cięcie \$42 • Zeniac \$42 • Wesółych świąt \$30 • Big band \$30 • Kariera Nikodema Dyzmy \$97 • Pociąg do Hollywood* \$48

DLA DZIECI
W świecie bajki \$35 • Lis Leon i inni \$35 • Przygody pchły szachrajki \$35 • Szalenstwa panny Ewy \$42 • Wiersze dla dzieci \$35 • Bajkowe przygody \$35

TRADYCJE POLSKIE
Polskie koledy i pastorałki \$30 • Wśród nocnej ciszy \$30 • Nie było miejsca dla Ciebie \$30 • Cztery pory roku w kuchni polskiej \$35

DRAMAT
Matka królów* \$48 • Wahadelko \$30 • Kontrakt \$42 • Ręce do góry \$42 • Bohater roku* \$48 • Wodzirej \$42 • W zawieszeniu* \$42 • Przypadek* \$48 • Gorączka* \$48 • Baryton* \$48 • Dolina Issy \$42 • Znachor* \$48 • Łuk Erosa* \$48 • Karate po polsku* \$48 • Bilans kwartalny* \$48

KABARET
S. Tym-Kawalek szczęścia \$35 • Kabaret Dudek \$35 • Benefis Zenona Laskowika - Z tyłu sklepu \$35 • J. Pietrzak - Panie kontrolerze \$42 • Hemar - Piosenki i wiersze \$42 • Kabaret T. Drodzy \$35 • Dwójka bez sternika (J. Gajos, K. Jaroszyński) \$35 • W. Młynarski - Róbmy swoje \$30 • W. Młynarski - Wieczór liryczny \$30 • L. Długosz - Także i Ty \$30

DOKUMENT
Historia Polski w malarstwie \$35 • Skarby Jasnej Góry \$35 (wersja polska lub angielska) • W krainie Orła Białego - cz. I, II i III, każda po \$42 (wersja polska lub angielska)

OSTATNIO UKAZAŁY SIĘ:
Bo wolność krzyżami się mierzy \$35 (80 min. z generałem Andersem)
• Mistrz i Małgorzata \$109 (4-odcinkowa adaptacja głośnej powieści Michała Bułhakowa) • Jacek Fedorowicz - wieczór autorski 1990 \$30 (nowa polska rzeczywistość w satyrze popularnego artysty) • Tulipan \$109 (6-odcinkowy serial kryminalno-obyczajowy, oparty na zdarzeniach rzeczywistych) • Pieśń ojczyzna \$35 (pieśni żołnierskie na przestrzeni wieków) • Dekada długów - Kabaret 1990 \$44

KATALOGI WYSYŁAMY NA ZADANIE
ZAMÓWIENIA PROSIMY PRZESYLAĆ
POD WYŻEJ PODANYM ADRESEM

Do ceny należy doliczyć koszt przesyłki: \$3 za 1 kasety i \$2 za każdą następną. Mieszkańcy Ontario dodają 8% PST.
Filmy opatrzone gwiazdką (*) mają napisy angielskie (English subtitles)

POLSKI FILM W POLSKIM DOMU

PACZKI do POLSKI

- Można dowolnie zestawiać skład paczki.
- Dostawa bezpośrednio do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kilogramów.
- Ceny w dolarach kanadyjskich.
- Czas dostawy - około 14 dni od daty otrzymania zamówienia

Nazwa towaru	Jednostka	Ilość	C\$	Razem
Pomarańcze.....	1 kg	@ 2.90	=
Cytryny.....	1 kg	@ 2.90	=
Grejfruty.....	1 kg	@ 2.90	=
Banany.....	1 kg	@ 3.40	=
Mandarynki *.....	1 kg	@ 3.40	=
Ananas.....	1 szt.	@ 2.90	=
Orzech kokosowy.....	1 szt.	@ 2.90	=
Kiwi.....	1 szt.	@ 0.80	=
Czekolada orzechowa 100 g	@ 1.30	=
Czekolada mleczna.....	100 g	@ 1.30	=
Czekolada gorzka.....	100 g	@ 1.30	=
Guma do zucia 20szt 125 g	@ 1.80	=
Chalwa.....	1 kg	@11.20	=
Miód - Dziki Kwiat.....	500 g	@ 2.40	=
Kawa ziarnista.....	250 g	@ 4.00	=
Kawa Nescafe.....	100 g	@ 4.40	=
Herbata sypka.....	250 g	@ 4.80	=
Herbata ekspresowa 100 szt.	@ 4.80	=
Czekolada w proszku 800 g	@ 6.40	=
Rodzynki.....	250 g	@ 1.60	=
Figi.....	200 g	@ 2.20	=
Migdały.....	200 g	@ 2.20	=
Wiórki kokosowe.....	200 g	@ 2.20	=
Pasta "Nutella".....	450 g	@ 3.20	=
Kabanosy.....	1 kg	@12.00	=
Poledwica wedzona.....	1 kg	@14.00	=
Baleron.....	1 kg	@12.00	=
Szynka w puszcze.....	454 g	@ 4.80	=
Szynka mielona.....	340 g	@ 2.60	=
Dostawa do domu i ubezpieczenie			C\$ 5.50	
Zalaczam: ... Czek ... Money Order Total C\$.....				

* Od 1 czerwca do 30 września mandarynek nie wysyłamy.

Nadawca :

Adres :

Odbiorca :

Adres :

EuroPak International®

1547 Merivale Road, Merivale Depot, Box 5554
Ottawa, Ontario K2C 3M1 Tel.: (613) 722 2767

Dokończenie

Myślę, że dużo na ten temat mogą powiedzieć wszyscy przyzwolici Polacy, którzy z konieczności przebywali w obozach przejściowych razem z "szumowiną" i byli świadkami ich zachowania.

Wszystkie instytucje polonijne zaczęły pracować "pełną parą" przy zapewnianiu tymczasowych mieszkań, mebli i pracy dla nowo przybyłych, sądząc, że są to prawdziwi uchodźcy polityczni. Znalazli się wśród nich pewien procent bardzo wartościowych i pracowitych ludzi, ale niestety znaczna część nie miała nic wspólnego z "Solidarnością" i moralność ich bardzo odbiegała od norm krajów cywilizowanych.

Myślę, że p. Szaruga i inni redaktorzy, kształtujący poprzez swoją działalność opinię Polonii, powinni bronić tylko przywoitych rodaków, natomiast ludzi kompromitujących Polskę - potępiać jak najostrzej.

Zenujące jest, że kraje zachodnie zaczynają to robić za nas, a nasze władze i dziennikarze, zamiast pomagać im w tym, okazują swoje niezadowolenie. Nie potrafię tego zrozumieć.

Akcje odwetowe wobec wprowadzonych dla Polaków WIZ, nie są moim zdaniem właściwym rozwiązaniem problemu. Nie słyszałem, aby turyści z Austrii, RFN i Włoch, zachowywali się na granicy polskiej i w Polsce niewłaściwie. Może się mylę? Staram się jednak myśleć logicznie. Bardzo pragnę, aby Nowa Polska cieszyła się jak najlepszą opinią w świecie.

Będę rad jeśli więcej osób wypowie się na ten temat, na łamach prasy polonijnej.

Z wyrazami poważania
Stefan Lewicki
Montreal

UWAGA!

Panie internowane w Gold-pil, gdziekolwiek się znajdujecie, proszone są o kontakt: Irena Brojek, ul. Włeczorka 139 m. 17, 50-307 Wrocław

MSZA ŚW. ZA OJCZYZNĘ w intencji wolnych wyborów w Polsce,

odprawiona zostanie w kościele św. Teresy przy 10-tej ulicy (u zbiegu Lakeshore Blvd.W.) 18 listopada o godz. 12.30.

Po Mszy św. odbędzie się spotkanie z członkami Komisji Wyborczej Obwodu Głosowania nr 44 przy Konsulacie Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej oraz z przedstawicielem tegoż Konsulatu.

Przedstawiciele Komisji będą odpowiadać na pytania, związane z procedurą głosowania na Prezydenta R.P.

Komitet Organizacyjny
Mszy św. za Ojczyznę

Wszystko na temat emigracji do Kanady w książce
Janusza Zalewskiego

JAK EMIGROWAĆ DO KANADY?

- wszystkie, uaktualnione sposoby pozostania w Kanadzie;
- rodzaje wiz i kategorie kandydatów;
- system punktowy i listy zawodów preferowanych;
- tymczasowe zezwolenie o pracę i naukę;
- jak zostać obywatelem Kanady

Stron 152, cena \$13.50 plus \$1.50 porto

Universal Publishing Company

P.O. BOX 1916, EDMONTON, ALBERTA T5J 2C3

TEATR POLONIA

PIERWSZY W PEŁNI PROFESJONALNY TEATR POLSKI
NA KONTYNENCIE AMERYKAŃSKIM
MA ZASZCZYT ZAPROSIC PAŃSTWA NA PRZEZABAWNE
PRZEDSTAWIENIE SZTUKI HENRYKA ZWIERZCHOWSKIEGO

"PORWANA NARZECZONA"

w reżyserii KRYSZTYNY ADAMIEC

Akcja sztuki pełnej wartkiego dialogu, dowcipu i muzyki toczy się w barwnej scenerii przedmieść międzywojennej Warszawy. Premiera odbędzie się w dniach 19, 20, 21 listopada 1990 r. w Jane Mallet Theatre, St. Lawrence Centre for the Arts, 27 Front Street East. Bilety można zamawiać telefonicznie w kasach teatru: TEL. 366-7723 lub nabywać bezpośrednio w "SOLARSKI PHARMACY", 149 Roncesvalles Av., tel. 536-5452. Ceny biletów: \$17.50 i \$20.50.

W spektaklu udział biorą zawodowi artyści scen polskich zamieszkałi w Kanadzie

WSZYSTKICH SERDECZNIE ZAPRASZAMY!!!

Od Państwa poparcia zależą teraz dalsze losy polskiego teatru w Kanadzie. ZAPEWNIAMY WSPANIAŁĄ ZABAWĘ!!!

PACZKA DO RODZINY w POLSCE lub ZSRR

PRZEZ

POLIMEX

TO WESOŁE I POGODNE ŚWIĘTA

TELEGRAM!!!

DRODZY PAŃSTWO - STOP - PACZKI MORSKIE DO POLSKI - STOP -
DORĘCZAMY PRZED ŚWIĘTAMI - STOP - PEŁNA GWARANCJA -
STOP - TERMIN NADANIA DO 15 LISTOPADA - STOP - PEŁNA
GWARANCJA - STOP - DOSTAWA DO DOMU - STOP - TYLKO
I WYŁĄCZNIE PRZEZ

POLIMEX

215 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont M6R 2L6 tel 537-7914

Biuro czynne od 9 rano do 8 wieczorem każdego dnia